ב״ה

Including English

WEEKLY BOOKLET

A TASTE

of the Rebbe's Farbrengens

פ׳ שלח

Inside, you will find a small taste of each of the Rebbe's **38** farbrengens from שבת פ׳ שלח
(and 12 that are available in English)

Which will YOU learn?

Bonus: In honor of יום הבהיר כ״ח סיון, there is a list at the end of the booklet of English words the Rebbe said by these farbrengens

Issue No. 18 | יוצא לאור לש״פ שלח, יום הבהיר כ״ח סיון, ה׳תשפ״ו

Introduction:

The goal of this publication is to give you a small taste of the Rebbe's Farbrengens throughout the years. The Rebbe spent countless hours on Shabbos farbrenging with us, teaching us, guiding us, and uplifting us.

These farbrengens are preserved in thousands of pages, waiting to be learned and relived by every chossid today.

We hope this publication helps make the
Rebbe's Farbrengens a part of your Shabbos.

This booklet is just a taste.
One cannot become full from just a taste!

Please share this with your friends and family

May we be zoche to a new Farbrengen with the Rebbe himself, now!

Please consider participating in the cost of printing the "Taste":
Visit taste.study/participate

נסדר ע״י דובער בן אסתר
A **berel.me** Project

לע״נ הרה״ח הרה״ת ר׳ יהודא ליב ב״ר חיים ברוך ע״ה אלעווסקי
ולע״נ הרה״ח הרה״ת ר׳ משה יהודא ב״ר צבי יוסף ע״ה קאטלארסקי

The parts of the date that are **Bold**, are the parts that match **this year's kvius**.

1	**ש"פ שלח**	כ"ה	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תש"י	E*
2	**ש"פ שלח**	כ"ו	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תשי"א	
3	**ש"פ שלח**	**כ"ח**	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	**תשי"ב**	
4	**ש"פ שלח**	כ"ג	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תשי"ג	
5	**ש"פ שלח**	**כ"ח**	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	**תשט"ו**	
6	**ש"פ שלח**	כ"ג	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תשט"ז	
7	**ש"פ שלח**	כ"ו	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תשי"ח	
8	**ש"פ שלח**	**כ"ח**	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	**תשי"ט**	
9	**ש"פ שלח**	כ"ג	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תש"כ	
10	**ש"פ שלח**	כ"ו	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תשכ"א	
11	**ש"פ שלח**	**כ"ח**	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	**תשכ"ב**	
12	**ש"פ שלח**	כ"ג	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תשכ"ג	
13	**ש"פ שלח**	כ"ו	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תשכ"ד	
14	**ש"פ שלח**	כ"ו	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תשכ"ה	
15	**ש"פ שלח**	כ"ג	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תשכ"ו	
16	**ש"פ שלח**	כ"ו	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תשכ"ח	
17	**ש"פ שלח**	**כ"ח**	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	**תשכ"ט**	
18	**ש"פ שלח**	כ"ג	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תש"ל	
19	**ש"פ שלח**	כ"ו	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תשל"א	
20	**ש"פ שלח**	**כ"ח**	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	**תשל"ב**	
21	**ש"פ שלח**	כ"ג	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תשל"ג	
22	**ש"פ שלח**	כ"ה	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תשל"ד	
23	**ש"פ שלח**	**כ"ח**	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	**תשל"ה**	
24	**ש"פ שלח**	**כ"ח**	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	**תשל"ו**	
25	**ש"פ שלח**	כ"ה	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תשל"ז	
26	**מוצאי ש"פ שלח**	כ"ו	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תשל"ח	E
27	**מוצאי ש"פ שלח**	**כ"ח**	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	**תשל"ט**	**E**
28	**ש"פ שלח**	כ"ג	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תש"מ	E
29	**ש"פ שלח**	י"ח	**סיון**		תשמ"א	
30	**ש"פ שלח**	**כ"ח**	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	**תשמ"ב**	**E**
31	**ש"פ שלח**	כ"ג	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תשמ"ג	E
32	**ש"פ שלח**	כ"ו	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תשמ"ה	E
33	**ש"פ שלח**	**כ"ח**	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	**תשמ"ו**	**E**
34	**ש"פ שלח**	כ"ג	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תשמ"ז	E
35	**ש"פ שלח**	כ"ו	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תשמ"ח	
36	**ש"פ שלח**	**כ"ח**	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	**תשמ"ט**	**E**
37	**ש"פ שלח**	כ"ג	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תש"נ	E
38	**ש"פ שלח**	כ"ו	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	תנש"א	E
	ש"פ שלח	**כ"ח**	**סיון**	**מבה"ח תמוז**	**תשפ"ו**	

*E indicates that there is an English transcript of this Farbrengen. See the back of this booklet

ש"פ שלח, כ"ה סיון, מבה"ח תמוז תש"י

וכיו"ב? והשיב לו כ"ק אדנ"ע, משל למה הדבר דומה, לחכמים שנוסעים בעגלה רתומה לסוסים ומדברים אודות מלאכים: וכי משום שהסוס חושב שמטרת הנסיעה היא בשביל התבן שנמצא במקום שאליו נוסעים, והעגלון חושב אודות תשלום הכסף עבור הנסיעה כדי לפרנס את בני ביתו (מחשבה דקה יותר ממחשבת הסוס) — אין ערך לדברי החכמים אודות מלאכים?!... ודוגמתו בנדו"ד, שהעדר ידיעתנו בענינים נעלים — כיון שידיעתנו היא חומרית ממש, או אפילו יותר דקה, אבל בכל זאת חומרית היא — אינה פועלת שינוי כלל בעצם הענין.

ז. ותוספת נתינת־כח על זה הוא ע"י ההשתטחות — "נשתטח על קברי אבות":

ענין ההשתטחות[33] הוא ההליכה על קברו מתוך ידיעה "אַז דאָ איז ער"... ומציירים את צורת דמות פניו... ועי"ז ניתוסף כח ועוז בההתקשרות, ובקיום שליחותו ללא שינויים וחשבונות כלל.

— כששומעים ממשה, משה שבדורנו, ציווי והוראה פעם אחת, הרי, במשך הזמן יכול להיות בזה חלישות וקרירות, עירוב חשבון שכלי, וכיו"ב (כבחטא המרגלים), ולכן, העצה היא לחזק את ההתקשרות ע"י ההשתטחות.

ובזה נכלל גם ענין ההשתטחות ברוחניות[34] — כדאיתא בספר מאור עינים[35] בשם הבעש"ט שענין ההשתטחות ברוחניות הוא ע"י לימוד תורתו של הצדיק, שבה הכניס את כל עצמותו ("אויף דעם האָט ער זיך אָפּגעגעבן און אין דעם האָט ער זיך אַוועקגעגעבן"), וע"ד שמצינו בזהר[36] בנוגע למשה ש"קבורתא דילי' משנה".

ומזה מובן שגם ע"י לימוד תורתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר — ענין ההשתטחות ברוחניות — ניתוסף כח ועוז בההתקשרות ובקיום שליחותו כדבעי.

Click here or scan
to download this farbrengen
12 pages

בלתי מוגה

Editor's Pick
כמה ענינים בנוגע להתקשרות

ש"פ שלח, כ"ו סיון, מבה"ח תמוז
תשי"א

א. מען האט דאך גערעט (בהמאמר) אז דער ענין הכניסה לארץ מוז זיין דורך משה׳ן דוקא, וואס דאן וועט משה שיקט, יעמאלט איז דא א כח גיין אין אר"י, אבער אן משה איז דאס ארץ אוכלת יושבי׳.

אויך איצטער וואס די כניסה לארץ איז שוין געווען, פונדעסטוועגן לאחר החורבן? קאן מען ניט פארן אין אר"י, ווײלע זי איז א ארץ אוכלת יושבי׳. – מען מאכט חשבונות אז כל המהלך ד׳ אמות באר"י מובטח לו שהוא בן עוה"ב, און אויב ער איז נאך דערצו מספר בלה"ק איז דאך גארניט שייך צו זאגן, דארף מען וויסן ווי מען האט גערעט אין מאמר אז אן משה׳ס כח קאן מען ניט...און דוקא די אידן וואס דער רבי האט זיי געשיקט אין אר"י, זיי...

ב. עס איז פאראן אזוינע וואס מיינען וויבאלד אז א שו"ע איז דאך דא, און שכל האט ער אויך, ער האט דאך א גוטע קאפ, קיין עין הרע זאל אים ניט שאטן, קען ער דאך יעדער ענין ב"ה אליין דורכטאן, און ער דארף ניט פרעגן ביי א רבי׳ן.

האט דער רבי אויף דעם אמאל געזאגט אז דאס איז "סאם סאפשניק" – אליין א שוסטער.

א איד איז אמאל געווען אין א דארף און אריין צו א גוי אין שטוב און האט דערזען ביי אים תפילין, אז דער איד האט ביי אים דערזען די תפילין, האט ער דאס געוואלט ביי אים אפקויפן, און האט אים געפרעגט וואו ער האט גענומען די תפילין, דער גוי ניט וויסנדיק וואס דער איד וויל פון אים, און מיינענדיק אז דער איד מיינט דער עיקר צי עס איז ביי אים ניט קיין גע׳גנב׳טע, האט ער געענטפערט, "סאם סאפאשניק", אז ער איז אליין א שוסטער און ער האט דאס אליין געמאכט.

פארשטייט מען דאך – האט דער רבי דער שווער אויסגעפירט – ווי א גוי איז שייך צו מאכן תפילין, און אזוי איז אויך דער וואס מיינט אז אליין קאן אויך אלץ מברר זיין, און ניט פרעגן קיין רבי׳ן.

Click here or scan
to download this farbrengen
1 pages

בלתי מוגה

ש"פ שלח, כ"ח סיון, מבה"ח תמוז
תשי"ב

פון תפלין דארף זיין דער ענין פון ק"ש, וכנ"ל בענין הסדר דמעלין בקודש.

ובנוגע אין עבודה איז דאס: אויב ער וועט זיך נעמען טאן מיט יענעם – הנחת תפלין – ניט טראכטנדיק פריער וועגן זיך – ק"ש – קאן ער זיך אזוי ווייט ארייןטאן אין דעם, ער זאל אינגאנצן פארגעסען אויף זיך. ער וועט ווערין א עסקן צבורי און ניט וויסן פון זיין לייב און לעבן.

עסקנות צבורית איז דאך א געשמאקע זאך. ער דארף ניט טראכטן וועגן זיך, ווייל ער איז דאך א עסקן צבורי, במילא דארף ער וועגן זיך ניט טראכטן, ער דארף זיך ניט מבטל זיין – און אפילו דארף ער בכלל ניט טראכטן וועגן בטול, וועגן יענעמס אויך ניט, ווארום אז מען דארף אימיצן מבטל זיין, האט ער זיך שוין זיינע משמשים וממשי משמשים וואס זיי טוהען דאס אפ – איז דאך דאס זייער א געשמאקער זאך, במילא קאן מען זיך דאך אינגאנצן ארייןלאזן אין דעם,

דערפאר דארף זיין פריער דער ענין פון ק"ש – טראכטן וועגן זיך, וואס נאך די הכנה, איז אז ער וועט טאן אין עסקנות צבורית, וועט ער זיך ניט ארייןלאזן צופיל אין דעם, ער וועט טאן נאר דאס וואס מען האט אים געהייסן, און וועט וויסן אז מען דארף טאן אויך מיט זיך, דאווענען באריכות לערנען חסידות, גיין אין וואסער – בידור עצמו.

יג. און דאס איז דיו לעבד שיהי' כרבו. אז ער גייט טאן א ענין פון המשכה למטה, דארף ער די ערשטע זאך וויסן אז ער איז א עבד, וואס עבדא בהפקירא ניחא לי', במילא טאר ער אויף זיך קיין זאך ניט שטעלן, און יהי' כרבו,

ער דארף וויסן אז בהפקירא ניחא לי', ומצד זיינע הפקירות האט ער ניט נאר פארשידענע תאוות, נאר עס פועל'ט אויך אויף זיין שכל מיט זיינע חושים, במילא קאן זיין אז אויך דאס וואס ער האט זיך אויסגעקליבן אזא עבודה איז

Click here or scan
to download this farbrengen
9 pages

בלתי מוגה

This year's קביעות!

ש"פ שלח, כ"ג סיון, מבה"ח תמוז
תשי"ג

גשמיים וואס ער איז זיך מיט זיי משתמש איז דאס בא אים א ענין פון עבודת המקדש, צי כהנים מתכפרים צי בעלים מתכפרים אבער עס איז א ענין פון עבודה, וואס דאס איז דער דאסר לה אכולי עלמא כהקדש, און דורך דעם איז דא דער צווייטער ענין אין קדושין וואס דאס איז דער יחוד מיטן בעל, אז דורך תומ"צ ווערט ער מיוחד מיטן אויבערשטן ווי עס שטייט אין תניא (פמ"ו) דער פי' פון אשר קדשנו במצותיו איז מלשון קדושין, איז דאך בשעת עס ווערט דער יחוד מיטן בעל, איז דאך דער דין אז בעלה חייב במזונותי', איז מען אים משפיע מלמעלה בכל המצטרך לו.

ח. היינט איז שבת מברכים תמוז, דער חודש פון תקופת תמוז, די תקופה וואס אין איהר איז אמגרעסטן די היץ. וואס דער ענין פון דעם אין רוחניות איז, וואס עס לייכט דער שמש ומגן הוי' אלקים, ווארום באמת אז מען זאל זיך צוקוקן זעהט מען ווי דער שמש הוי' באלייכט די גאנצע וועלט, וואס דאס זעהט מען אין די הנהגה פון השגחה פרטית און ניסים, וואס באמת איז דאך ניסים פראן אויך היינט, און נאך מער ווי א מאל, עס איז מער ניט וואס אין בעל הנס מכיר בניסו.

און בשעת מען זאל זיך צוקוקן צו דעם און אנזעהן ווי דער שמש הוי' באלאייכט די גאנצע וועלט, וועט ווערין דער קיום התומ"צ בנקל יותר. ווארום אזוי קאן מען דאך מיינען אז תומ"צ האט וויניק וואס אדער ח"ו גארנישט צו-זאגן אין וועלט, אבער בשעת אז מען זעהט די הנהגה ניסית, קומט אן דער קיום התומ"צ אסאך לייכטער.

ט. הגם אז דער שמש הוי' לייכט טאקע, אבער חמרא איז אפילו בתקופת תמוז קרירא לי'. חמרא איז דער וואס איז פארבונדן מיטן חומר – אזוי שטייט אין ספרי מוסר – איז אים קרירא אפילו בתקופת תמוז. ניט נאר וואס איז אים ניט היים, און ניט נאר וואס בא אים איז ניטא קיין נארמאלע היץ נאר קרירא לי', עד דארף זוכן עצות ער זאל ניט ווערין איינגאנצן פארפרארן.

ובמילא איז די עצה צו אנזעהן דעם שמש הוי' וואס דאן וועט זיין קיום התומ"צ בנקל יותר, ארויסגייען פון די הגבלות החומר, אז אין אלע דריי קוין פון תורה עבודה וגמ"ח זאל ער זיי טאן למעלה ממדידה והגבלה.

גמילות חסדים: הגם אז עס איז דאך פראן מדידות אין

Click here or scan
to download this farbrengen
7 pages

בלתי מוגה

Editor's Pick
געשמאקע הוראות מזמן הקיץ

ש"פ שלח, כ"ח סיון, מבה"ח תמוז
תשט"ו

די הנהגה פון משה רבינו רעיא מהימנא, איז געווען אבער אנדערש. בשעת די אידן האבן געזינדיגט האט משה רבינו געמאנט בא דעם אויבערשטן ער זאל מוחל זיין אלע אידן, אויך די רשעים. און ניט נאר וואס ער האט זיך ניט געפירט ווי נח וואס ער האט מתפלל געווען נאר פאר זיך, נאר אדרבה, משה רבינו האט געזאגט, ואם אין – מחני נא מספרך אשר כתבת.

משה רבינו האט איינגעשטעלט זיך פאר אלע אידן, און הגם אז עפ"י שכל עפ"י טעם ודעת דקדושה, האט ניט קיין ארט צו מתפלל זיין פאר זיי, ווייל זיי זיינען דאך רשעים, האט זיך משה רבינו איינגעשטעלט און איינגע׳עקשן׳ט זיך מיט א מס"נ וואס ס׳איז העכער פאר טעם ודעת, פאר אלע אידן.

א מנהיג הדור הייסט אז ער שטעלט זיך איין פאר אלע אידן אן אויסנאם. צי עס האט א ארט אין שכל צי ניט. און אפילו פאר דעם דור המדבר, וואס אויף זיי זאגט ר"ע –כאטש אז ער איז געווען א אוהב ישראל און זאגט ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה – אז אין להם חלק לעוה"ב, איז אבער משה רבינו דער רועה נאמן, שטעלט זיך איין אויך פאר זיי, און בלייבט איבער אין מדבר צוליב זיי, כדאי׳ במדרש רבה ע"פ צדקת הוי׳ עשה ומשפטיו עם ישראל, אז משה רבינו איז געבליבן אין מדבר צוליב מיטנעמען את צאן מרעיתו.

יא. ועפי"ז וועט מען פארשטיין וואס משה רבינו האט געבעטן פאר יהושע׳ן דוקא, י–ה יושיעך מעצת מרגלים, הגם אז פאר די איבעריקע האט ער דאס ניט געבעטן:

עס רעדט זיך ארום אין חסידות דער טעם וואס די מרגלים האבן ניט געוואלט אריינגיין אין א"י, ווייל זיי האבן ניט געוואלט האבן צוטאן מיט גשמיות העולם. אין מדבר האבן די אידן ניט געהאט צוטאן מיט גשמיות, ווארום עס איז געווען לחם מן השמים, מים מבארה של מרים, און אפילו די לבושים האבן אויך די ענני הכבוד מנקה געווען ומגהץ געווען. האבן זיי ניט געוואלט ארויס פון מדבר, און גיין אין א"י, האבן צוטאן מיט חרישה וזריעה.

פאר זיי אליין איז דאס אפשר געווען גוט. ווי מען האט גערעדט פריער אז ס׳איז פאראן צדיקים וואס זייער הנהגה איז מקו הגבורות, און האבן ניט צוטאן מיטן עולם. בכדי – אבער – אויספירן די כוונה פון דירה בתחתונים, מוז מען האבן דעם ביטול אויף איינעקלייגן זיך אין א זייט, און צוטראגן זיך צו דעם דור.

Click here or scan
to download this farbrengen
9 pages

בלתי מוגה

This year's קביעות!

ש"פ שלח, כ"ג סיון, מבה"ח תמוז
תשט"ז

זיך אנגעהויבן דורכדעם וואס מען נוצט א ענין פון תורה (עשו משמרת למשמרתי) שלא במקומה הראוי, איז דער תקון אויף דעם דורך מצות חלה, מען זאל נוצן דעם ענין פון ואהבת לרעך כמוך און אחדות ושלום במקום הראוי דוקא.

י. מען רעדט דאך אז ביי אידן דארף זיין התחלקות, און דורכדעם איז די אמת'ע אחדות. כהנים זיינען חלוק פון סתם אידן, און צווישן כהנים גופא איז דער כהן גדול גופא חלוק פון אלע כהנים. יו"כ פלעגט דער כהן גדול אריינגיין אין קדשי קדשים און אלע כהנים זיינען געבליבן אין עזרת כהנים און סתם אידן פלעגן אפילו אין עזרת כהנים אויך ניט אריין.

אויף כהנים שטייט יורו משפטיך לישראל, וואס בזמנינו זה איז דאס רבנים, און מורי הוראה, דארף מען וויסן אז רבנים זיינען אפגעטיילט פון אנדערע אידן, ניט יעדער איינער קען זיין א רב, אויף דעם פאדערט זיך כמה תנאים.

בשעת עס רעדט זיך וועגן סתם א אידן, א שוסטער, א שניידער, אדער א גביר, דארף מען אלעמען מקרב זיין, מען גיט אים (דעם גביר) א פאטש איבערן פלייצע, אדער בכדי צו מזכה זיין אים מיט דער מצוה פון גמילות חסדים. בשעת אבער עס רעדט זיך וועגן א רב, איז ניט יעדער איינער קען זיין א רב, אויב ער איז ניט מודה בכל התורה כולה, איז אפילו אין די דינים וואס ער האלט פון זיי און איז זיי מקיים, איז אויף די דינים קען ער אויך קיין דיין ניט זיין.

אין הלכות דינים אין חושן משפט איז פאראן א דין ווער עס איז כשר צו זיין א דיין, און אויב ס'איז אזא וואס זאגט שמועה זו נאה ושמועה זו אינה נאה, איז אפילו אויף די שמועה וואס ער איז אין איר מודה, מאר ער אויך ניט פסק'נען, און ער האט דעם דין וואס עס שטייט אין די ווייטערדיקע סימנים פון חושן משפט, וכפסק הרמב"ם אז דער וואס ער איז כופר אין איין אות פון תורה, ככופר בכל התורה כולה.

און דער וואס ער גיט סמיכה צו אזוינע רבנים זיי זאלן ווערן מורה הוראה בישראל, איז הקולר תלוי בצווארו.

און אזוי איז אויך די וואס גייען מיט זיי צוזאמען, מען חתמ'ט זיך מיט זיי אויף איין פאפיר, איז הגם אויף דעם ענין וואס זיי חתמ'נען זיך זיינען זיי מודה, אבער דערמיט וואס מען חתמ'ט זיך מיט זיי צוזאמען, שטעלט מען זיי דאך אויס פאר די נציגי תורת ישראל ודת ישראל, בה בשעה אז זיי זיינען ככופרים בכל התורה כולה, כפסק הרמב"ם.

אי - טענה'ט מען - אהבת ישראל איז א יסוד פון גאנץ תורה, גאנץ תורה איז א ענין פון שלום און אחדות, און דער אלטער רבי איז שטארק מאריך אין די מעלה פון אחדות, היינט וואס גייט מען דא מאכן א מחלוקת ופירוד?

איז דארטן אין פל"ב בתניא גופא ברייננט ער דעם לשון המשנה, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה, איז דער דיוק הלשון איז מקרבן לתורה, ער איז מקרב די בריות צו תורה אבער ניט אויף ארויסנעמען די תורה פון שו"ע און אוועקגעבן די בריות, זיי זאלן פראווען בעל-הבית'שקייט איבער די תורה זאגן שמועה זו נאה ושמועה זו אינה נאה.

און דער וואס ער איז מקבל בכבודו של מיכאל כתנא רבא און וויל ווען (חסר כמה תיבות) [illegible]

Click here or scan
to download this farbrengen

10 pages

בלתי מוגה

ש"פ שלח, כ"ו סיון, מבה"ח תמוז
תשי"ח

און צו ווען מען האט ער עס געגעבן – צו אזוינע וואס זיינען לגמרי באי"ע צו אים, ווי עס ברענגט זיך דער פסוק הוא המשביר בר לכל ארץ מצרים, דפשיטא אז די מצריים זיינען געווען באי"ע לגמרי צו יוסף'ן, און פונדעסטוועגן איז דער ערשטער יוסף הצדיק און דער יוסף הצדיק שבדורנו האבן אפגעגעבן אויך לאנשים שפלים את פנימיות חיותם.

יא. און דאס איז א הוראה אויך צו אלע וואס האבן א שייכות צו אים. ווארום אלע ענינים וואס די רביים האבן געטאן בגלוי איז בכדי מען זאל זיך לערנען פון זיי. די ענינים וואס מען קען זיי גאר ניט נאכמאכן, די ענינים האבן זיי געטאן בהעלם און מען ווייס גארניט פון די ענינים. און די ענינים וואס זיי האבן געטאן בגלוי, איז דאס א הוראה ונתינת כח צו אלעמען אז מען זאל זיי נאכטאן, צי אינגאנצן אדער עכ"פ אפס קצהו ושמץ מנהו.

וכמו"כ בעניין הנ"ל, איז דאס וואס דער רבי האט געגעבן מלחמו לדל בגלוי, איז דאס א הוראה ונתינת כח צו אלעמען, מען זאל טאן אפס קצהו עכ"פ. מען דארף זיך אפגעבן בשביל הזולת. און ניט נאר בשביל הזולת שבערכו נאר אויך בשביל הזולת שבאי"ע אליו, ווארום אפילו אויב ער טראכט אז ער איז פון ראשיכם שבטיכם מעג ער זיך אפגעבן מיט חוטב עציך ושואב מימיך.

און ווי געזאגט פריער אז דאס איז ניט קיין ירידה, נאר אדרבה, דורך דעם וועט ער האבן די ברכה והצלחה בכל עניניו, וואט דורך דעם וואס ער פירט זיך אין די הנהגות פון יוסף הצדיק, איז יעמולם האט ער דעם טוב עין הוא יבורך, אז בזמן ער איז א טוב עין און גיט מלחמו לדל, ווערט ער נתברך בברכתו של הקב"ה בכל עניניו בבני חיי ומזוני רויחא.

יב. מען גייט דאך איצטער פון פ' שלח אין פ' קרח.

אזוי ווי אלע ענינים פון קדושה קומט דאך ניט אן אומזיסט נאר דורך יגיעה דוקא, אזוי איז אויך דורך מחלוקת קרח ועדתו, וואס אנטשטאט דעם וואס עס דארף זיין שלום ואחדות איז געווען מחלוקת ופירוד הלבבות, און מען האט בעדארפט האבן עבודה ויגיעה ללחום כנגד, דורך דעם איז שפעטער צוגעקומען דער ענין פון פרח מטה אהרן מיט מתנות כהונה, וואס דאס איז דער סיום וחותם פון דער סדרה.

אזוי ווי אלע עניני התורה זיינען נצחיים כנ"ל (סעי' א')
אזוי אויך דער ענין פון מתנות כהונה איז דאס א ענין נצחי ברוחניות. וכמ"ש הרמב"ם אז אויך איצטער איז דא דער ענין פון כהן ברוחניות און דאס איז דער שנדבה לבו לשרת את הוי' און ער האט ניט קיין חלק ונחלה, נאר הוי' הוא נחלתו.

וואס דער ענין איז דאך פאראן בא יעדער אידן. אפילו בא בעלי עסק. ווארום בשעת התורה והתפלה, איז דאך די פאר זעה וואס ער לערנט און דאוונט, האט ער ניט צוטאן מיט עניני העולם מערניט ווי מיט אלקות, וכמ"ש בתניא (פמ"א) אז בשעת התורה והתפלה איז א ענין פון מס"נ, כמו בצאת הנפש מן הגוף לאחר שבעים או שמונים שנה.

Click here or scan
to download this farbrengen

6 pages

בלתי מוגה

ש"פ שלח, כ"ח סיון, מבה"ח תמוז תשי"ט

והענין בעבודה:

תפילין ענינה שעבוד המוח והלב, והו"ע קבלת עול שלמע׳ מטו"ד, קען מען דאך טראכטן אז ווען דארף מען האבן קב"ע ומס"נ, בשעת מען שטייט נידעריק אין טו"ד, אין א זמן וואס איז ניטא קיין גילוי אלקות בכוחות הפנימיים, בשעת אבער ס׳איז דא העכערע גילויים, ס׳איז ניטא קיין העלמות והסתרים, דארף מען ניט אנקומען צו קב"ע,

על זה הוא ההוראה, אז אויך שבת ווען מען האט ניט צוטאן מיט עובדין דחול, ס׳איז דא השגה באלקות ותענוג אלקי, שזהו"ע השבת פונדעסטוועגן דארף מען אויך יעמאלט א שמירה, והשמירה הוא בענין הציצית.

וואס ציצית באשטייט דאך פון א טלית און פון ציצית, שזהו"ע המקיף והפנימי, איז די מצוה אליין איז די ציצית ניט דער טלית, אבער די ציצית דארף ארויס קומען פון א טלית, וכמשנ"ת בהמאמר שהתכלית הוא הפנימי, אבער רער יסוד צו דעם איז רעו"ד ומס"נ.

מס"נ איז דער יסוד העבודה און דער תכלית העבודה, אבער די עבודה אליין איז פנימיות.

ציצית קב"ע, תכלת (חסר סיום הענין).

יב. ס׳איז דאך שבת מברכים תמוז, חודש הגאולה, וואס דער רבי האט זיך דאך בעקאכט ומסר נפשו לענין החינוך וואס ראס איז דאך אויך סיבת המאסר והגאולה.

צווישן די עניני החינוך המתנהגים ברוחו איז קעמפ גן ישראל, סדר הנהגת המדינה איז אז זומער צייט גייט מען למקום שאין מכירין אותו וכו׳, וברוח זה איז מען מחנך אויך די קינדער אז בזמנים אלו זיינען זיי פטור מלימוד התורה, ומכמה מצוות וכו׳, מען רעט אפי׳ וועגן שומרי תומ"צ, ס׳איז אבער הנהות העולם, ועל זה הוסד גן ישראל, וואס די קינדער געפינען זיך ניט ברשות הוריהם נאר ברשות פון רבי׳ן, וואס בכמה פרטים איז יעמאלט די הצלחה נאך מערער ווי בכותלי הישיבה, ווײלע בכותלי הישיבה איז דאך נאכן לערנען גייט דער קינד אהיים, משא"כ בגן ישראל איז ער דאך עטליכע וואכן נאכאנאנד אן א הפסק בנתיים ברשותו פון רבי׳ן.

והשי"ת יעזור הצלחה מרובה ברוחניות ועי"ז גם בבריאות הגוף להילדים ועל ידם גם להוריהם כו׳ (חסר קצת).

Click here or scan
to download this farbrengen
6 pages

This year's קביעות!

ש"פ שלח, כ"ג סיון, מבה"ח תמוז
תש"כ

ג. [illegible] המבואר בלקו"ת בענין [illegible] המרגלים דמשה וואס דאס איז געווען שלא כדבעי צו די מרגלים דיהושע וואס ס'איז געווען לתועלת. ותוכן הענין בקצרה איז: ס'איז דא צוויי ערליי עבודות. א. עבודה וואס איז שייך צו יעדער איינעם. ב. עבודה וואס איז שייך נאר צו אזא ווי משה. דערפאר איז בשעת די מרגלים זיינען געגיינגען קיין א"י און געווען בריחוק מקום פון משה'ן, האבן זיי ניט געקענט טאן די עבודה.

וואס דערמיט וועט ווערן אויך רעכט מה שאמרו חז"ל שהיו כשרים באותה שעה, איז דאך ניט מובן, מה דאך זייענדיק אין מדבר זיינען זיי געווען כשרים, הייבט בשעת זיי זינען געקומען קיין א"י האבן זיי דאך געדארפט ווערן נאך העכער, און ווי קומט עס אז ס'איז גאר געווען דער היפך? .אך הענין, אז זייענדיק לעבן משה'ן, זיינען זיי ניט קיין מציאות לעצמם,ווארום א תלמיד שאצל רבו איז גאר קיין מציאות ניט, וואס דערפאר איז דאך אויך דער דין פון מורה הלכה בפני רבו משא"כ בשעת זיי זיינען אוועק אין א אנדערע ארט, איז קיין ב"מ וואס פאר א ארט דאס איז, צי לגריעותא צי למעליותא, אבער וויבאלד זיי זיינען געווען ווייט פון משה'ן, און ס'איז נתגלה געווארן זייער מציאות, האט עס ניט געטייגט. משא"כ פריער כשרים היו, ווארום זיי זיינען געוען בטל און ס'איז ניט נתגלה געווארן זייערע כחות.

וואס דאס איז אויך דער טעם וואס משה האט מתפלל געווען אויף יהושע'ן- י-ה יושיעך מעצת מרגלים, דלכאורה נאך וואס האט ער אויף אים געדארפט מתפלל זיין,נאר דער טעם אין דעם איז: ענינו של יהושע איז געווען פני לבנה וואס ער האט מקבל געווען פון משה פני חמה, וכמ"ש לא ימיש מתוך האוהל, בשעת ער איז אבער געגיינגען בריחוק מקום פון משה'ן, האט ער געדארפט האבן א ספעציעלע תפלה און א נתינת כח ביחוד.

איז בשעת ער איז געווען לעבן משה'ן, איז ער ניט געווען קיין מציאות כלל, וכדוגמת אור הכלול במאור, דאע"פ אז דער אור הכלול איז בתוקף יותר אבער ער איז גאר קיין מציאות ניט.

וואס די הוראה מכל הנ"ל צו יעדער איינעם איז, אז בשעת ער גייט אוועק פון די ד' אמות של רבו, איז ניט קוקענדיק אויפן תכלית העילוי אין וועלכן ער איז געווען פריער, וויבאלד אבער ער גייט אוועק פון ד' אמות של רבו דארף ער האבן א נתינת כח מיוחדת.

ד. מען גייט דאך איצטער באלד צו זומער, וואס כפי הנהוג איז בזמנים אלו איז מען ממעט בלימוד התורה וכו', און מען איז זיך עוסק מערער בעניינים הגשמיים פון בריאות הגוף וכו'. איז דארף מען מיטנעמען נתינת כח פון פריער, אז אויך דער זמן הקייץ זאל זיין כדבעי.

וואס דיביידע זמנים זיינען אויך בדוגמת מדבר און א"י. אין מדבר איז געגעבען געווארן די תורה ווי די גמרא זאגט דעם טעם אויף דעם, ווייילע מדבר איז הפקר און אזוי אויך תורה איז כל הרוצה ליטול יבוא ויטול, משא"כ א"י נתחלקה לי"ב שבטים, ס'איז ניט קיין הפקר, און דארטן האט זיך אנגעהייבן די עבודה בעניינים הגשמיים חורש וזורע וכו', איז פון די צייט וואס מען האלט בא תורה דארף מען מיטנעמען נתינת כח אויפן זמן פון עבודה בעניינים הגשמיים, דוגמת דעם נתינת כח פון מדבר אויף א"י.

ווארום ס'איז דאך א דין בכל דרכיך דעהו. איז אפילו לדעת אלו וועלכע זאגן אז ימי הקיץ זיינען ימי חופש, איז דאך דאס אויך א ענין של עבודה, ווארום בכל דרכיך דעהו, נאר די עבודה איז אין א אופן פון חיזוק בריאות הגוף, אויף מאכן דעם גשמי פאר א כלי צו אלקות, וואס אויך מיט דעם דארף מען דאך דינען דעם אויבערשטן, וכמאמר הבעש"ט ע"פ כי תראה חמור גו' עזב תעזב עמו.

בלתי מוגה

Click here or scan
to download this farbrengen
5 pages

ש"פ שלח, כ"ו סיון, מבה"ח תמוז
תשכ"א

יג. אין אדם עומד על דבר הלכה אא"כ נכשל בה. ד.ה. אז בשעת מען טוהט א ענין מצד הקדושה, און מען ווערט אמאל נכשל בזה, איז אפילו אויב עס זאל זיין א גרויסער כשלון, וויבאלד אבער מען האט דאס געטאן מצד הקדושה, איז סוכ"ס ברייגנט עס אז רערנאך איז ער עומד על דבר הלכה.

און אזוי ווי אלע ענינים וועלכע הייבן זיך אן מצד הקדושה, איז סוכ"ס מוז דאך ארויסקומען פון זיי א ענין טוב, אזוי אויך שילוח המרגלים דמשה, איז דאך סוכ"ס ארויסגעקומען דערפון א ענין פון שילוח המרגלים כדבעי, און דאס איז געווען שילוח המרגלים דיהושע, וואס דארטן איז דאך דאס געווען באופן המועיל, אז דאס האט געבראכט די כניסה לא"י.

וואס דער סדר פון שילוח מרגלים איז דאך געווען אויך אין די שפעטערדיקע דורות, אזוי ווי דער אלטער רבי שרייבט אז ער וועט שיקן מרגלי חרש, און אזוי אויך די שפעטערדיקע רביים האבן געשיקט שלוחים אומעטום, וואס דאס איז געווען באופן המועיל.

זאל מען זאגן "לחיים" און וויגטשן הצלחה פאר די אלע שלוחים (צי אין א אופן פון מרגלי חרש צי אין אן אנדער אופן) וועלכע זיינען געפארן להפיץ את המעינות, אז זיי זאלן האבן הצלחה מופלגה במילוי שליחותם.

יד. צו מנחה גייט מען דאך לייענען פרשת קרח. וואס מחלוקת קרח איז דאך אויך געווען א ענין בלתי רצוי, אבער דאס האט אויך שפעטער ארויסגעבראכט א תועלת, און דאס איז כ"ד מתנות כהונה.

וואס דער ענין פון כהן האט מען דאך שוין גערעדט כמה פעמים וואס דער רמב"ם זאגט אז כל מי שנדבה לבו לשרת את הוי', איז ער א כהן ברוחניות, און אויף אים זאגט תורה, הוי' הוא נחלתו, ובמילא איז ער דאך מצליח בהצלחה מופלגה אין זיין ארבעט, וויבאלד אז הוי' הוא נחלתו.

וואס דאס איז דאך פארבונדן אויך מיט י"ב תמוז, יום הגאולה של כ"ק מו"ח אדמו"ר

- היינט איז דאך שבת מברכים תמוז, וואס פון דעם טאג פון שבת מברכים ווערן נתברך כל הענינים שבהחודש, ובפרט די ענינים מבורכים של החודש -

וואס דער רבי האט זיך דאך אפגעגעבען אינגאנצן אויף לשרת את הוי', ער האט זיך מוסר נפש געווען צוליב חיזוק והפצת היהדות, און געשטאנען בכל תוקף כנגד הלוחמים על ה' ועל משיחו.

וואס איינע פון די ענינים עיקריים אויף וועלכע דער רבי האט זיך משתדל געווען און מוסר נפש געווען ביחוד איז געווען - תשב"ר. וואס דאס איז דאך דער יסוד פון אידן, וכנ"ל בארוכה במעלת תשב"ר. און ווי דער רבי האט דאך גערעדט בארוכה כמה פעמים בביאור הפסוק מפי עוללים ויונקים יסדת עוז גו' להשבית אויב ומתנקם, אז מפי עוללים ויונקים, תשב"ר, פון זיי דוקא קומט דער כח אויף צושטערן אלערליי סארטן אויבים וואס שטערן אידן און אידישקייט, און פון תשב"ר דוקא קומט די הצלה לכללות ישראל.

און אזוי ווי ס'איז געווען בימי מרדכי ואסתר, אז בשעת דער אויבערשטער האט געהערט דעם קול גדיא, דעם קול התורה פון תשב"ר, דאס האט געבראכט די התעוררות

Click here or scan
to download this farbrengen

9 pages

בלתי מוגה

ש"פ שלח, כ"ח סיון, מבה"ח תמוז
תשכ"ב

מרומה להוי׳.

ט. (אמר, אז די רוסישע אידן זאלן זאגן לחיים עבור היהודים שנמצאים שם. בקשר להגאולה די"ב תמוז, ואח"כ אמר:)

ענין הגאולה איז דאך פארבונדן מיט שבת. דערפאר געפינט מען בבי גלות מצרים, וואס ער איז געווען דער שרש לכל הגליות, אז בשבת זיינען זיי ניט געווען משועבד צו ארבעטן, כמבואר בכמה מדרשים. ווייל שבת איז העכער פון ענין הגלות. אזוי געפינט מען אויך גבי חטא עה"ד, וואס דאס איז דאך געווען דער שרש לכל החטאים והגליות, אז אעפ"י אז דער חטא איז געווען בערב שבת, איז אותה האורה שימשה ל"ו שעות, אז שבת איז ניט געווען דער ענין פון אפילה וחטא.

דערפאר איז אויך די גאולה העתידה ווערט אנגערופן יום שכולו שבת, וואס דאס איז דאך ווי דער אלטער רבי זאגט אז עיקר השכר וועט זיין באלף השביעי, און אויך פאר ביאת המשיח איז שוין איצטער דא דער ענין פון טועמי׳ חיים זכו כידוע, וואס עכ"פ מובן מזה, אז גאולה ושבת איז ענין אחד. וואס דערפאר שטייט דאך אויך והשבתי חי׳ רעה, שבת מן המזיקים, וכמ"ש לא ירעו ולא ישחיתו גו׳, וארז"ל שבת מן המזיקים.

וואס דאס איז אויך דער טעם וואס אויף שבת שטייט ברכו במן. דאעפ"י שהמן לא ירד בשבת, שטייט אבער אין זוהר, אז די ברכה והמשכה למעלה עס זאל נמשך ווערן למטה מן בששת ימי החול, דאס איז געקומען פון שבת דוקא. איז שייכות ענין המן לשבת, ווייל שבת איז בחי׳ גאולה, למעלה מבחי׳ גלות חטא ופסולת כנ"ל, דערפאר איז יעמולט דוקא געווען המשכת המן שאין בו פסולת, ומטעם זה, בשבת בורר אסור, דמכיון שאין בו תערובת פסולת כו׳, הרי זה למעלה מענין הבירורים.

בלתי מוגה

Click here or scan
to download this farbrengen
19 pages

This year's קביעות!

ש"פ שלח, כ"ג סיון, מבה"ח תמוז תשכ"ג

חלישות בקיום התומ״צ, אלא אדרבה — שצ״ל תוספת חיזוק בקיום התומ״צ, דכיון שנמצאים במקום שבו אין את כל הטרדות והקשיים שישנם במשך כל השנה כשנמצאים בעיר, שהרי ״ישיבת כרכים קשה״[43], ובפרט הנסיון שמצד השכנים שמסביבו שצריך להתחרות עמהם ולהידמות אליהם (״זיי נאָכמאַכן״), שכל ענינים אלו אינם שייכים ב״קאָנטרי״, אזי יכולים להוסיף בלימוד התורה ובקיום המצוות בהידור ללא הפרעות.

וכמו״כ צריכים לנצל את ההזדמנות שנפגשים שם עם הרבה יהודים — לא רק שלא להתבייש מהם, כההוראה בסעיף הראשון של כל ד׳ חלקי השו״ע: ״שלא להתבייש מפני בני אדם המלעיגים״, אלא אדרבה — לקרב אותם לתומ״צ ולתורת החסידות.

ובנוגע לכללות הנסיעה ל״קאָנטרי״, הנה אף שנדמה לו שסיבת הנסיעה היא בשביל אויר צח, צריך לדעת שהאמת היא שזוהי שליחות מלמעלה — כידוע תורת רבינו הזקן[44]: ״מה׳ מצעדי גבר כוננו״[45]. כאשר יהודי בא למקום מסויים, הרי זה בשביל כוונה לעשות מצוה, הן מצוה שבין אדם למקום והן מצוה שבין אדם לחבירו. יהודי הוא שליח של מעלה״ — לעשות מהמקום שבא אליו דירה לו ית׳.

צריך לזכור שגם הקב״ה נמצא ב״קאָנטרי״, ולכן יש לוודא שה״קאָנטרי״ יהי׳ במעמד ומצב של דירה ראוי׳ אליו ית׳[46].

* * *

ו. צוה לנגן ואמר מאמר ד״ה והי׳ באכלכם מלחם הארץ גו׳.

* * *

ז. בהמשך להמדובר לעיל בענין המרגלים — הרי מצינו שחטא המרגלים לא פגע (בנשים[47], וגם לא) בטף, כמ״ש בפרשתנו[48] ״וטפכם אשר אמרתם לבז יהי׳ והבאתי אותם וגו׳״, ״המה יבואו שמה ולהם אתננה והם ירשוה״[49], והיינו, שהם ימלאו וישלימו את הרצון העליון. ומובן, שענין זה נוגע גם ל״טף״ שבכל הדורות[50].

וכיון שנמצאים כאן כמה כתות של ילדים, אשר, מעלת לימוד התורה שלהם גדולה ביותר, כדברי הגמרא[51] ״אין העולם מתקיים אלא

Click here or scan
to download this farbrengen
16 pages

ש"פ שלח, כ"ו סיון, מבה"ח תמוז
תשכ"ד

בלימוד התורה מתוך העלם והסתר כו׳, קשורה עם הבכי׳ כפשוטה שהו״ע התשובה].

וזהו גם הרמז בענין הבכי׳ לדורות כתוצאה מבכי׳ זו (כנ״ל ס״ד) — שמעלת לימוד התורה באופן הנ״ל נמשכה גם לדורות.

טז. וההוראה מזה:

בודאי רוצים שלימוד התורה יהי׳ באופן של גילוי, ללא העלמות והסתרים, מתוך מנוחת הנפש ומנוחת הגוף, וללא טרדות כו׳; אבל לאידך גיסא, הנה גם כאשר יש העלמות והסתרים כו׳, אין להסתפק בבכי׳[96], אלא יש להתייגע ולהתגבר על ההעלמות וההסתרים, וכאמור, שדוקא עי״ז מגיעים לעילוי גדול יותר.

ועוד זאת, שעי״ז מבטלים את ההעלם וההסתר, ועד לביטול כללות ההעלם וההסתר דזמן הגלות — החל מגילוי רזין דתורה בתורת החסידות[97] ע״י הבעש״ט ונשיאי החסידות, ועד לגאולה האמיתית והשלימה ע״י משיח צדקנו.

* * *

יז. מאמר ד״ה למען תזכרו וגו׳.

* * *

יח. בנוגע לחודש תמוז שמתברך ביום הש״ק זה — הרי הנקודה הכללית של חודש תמוז בנוגע לדורנו זה היא בשייכות לנשיא הדור, אשר, "בתר רישא גופא אזיל"[98], שבחודש זה יש אצלו עלי׳ כפולה: הן מצד יום הולדתו בי״ב תמוז, והן מצד ימי הגאולה שלו — י״ב-י״ג תמוז.

ויש לקשר זה עם פרשת השבוע — הן הפרשה שקראו בשחרית, והן הפרשה שקורין במנחה, בזמן רעוא דרעוין:

Click here or scan
to download this farbrengen
14 pages

ש"פ שלח, כ"ו סיון, מבה"ח תמוז
תשכ"ה

ב, ויתכן בהמגלות השבוע אודות המרגלים, מה שאינו מובן למה כשבאו לפועל בארץ ישראל שינו את דעתם, כי בכלל קשה, דהרי גם מקודם שנכנסו לא"י הרי ידעו אודות העמים שהיו דרים שם, כי הי' קרוב להם, והי' שיירות מצויות לשם, וגם עפ"י פשטות הרי כתיב בהדיא "נמוגו כל יושבי כנען" בתמי', ונמצא אשר כבר ידעו מעמדם ומצבם של אנשי כנען, ועוד יותר יוקשה עפ"י המבואר שנמוגו כו' והי' נבואה אשר נתנבאו על לעתיד אשר בכניסתם לארץ יהי' נמוגו כו' וגם לולי זה הרי ידעו אודות אנשי כנען ול"א מלכים, וגם "כל" יושבי כנען, היינו שידעו כל יושבי כנען ולא רק חלק מהם.

מה שזה אמרו בשירה, אשר כמבואר שכל ישראל שרו זה, ואף לפי הדיעה אשר ישראל שרו רק מקצת וקצת שמעו, הנה לכו"ע הרי שומע כעונה, והרי הודו לזה, ולא רק המרגלים אלא כל ישראל, וא"כ למה כשבא לפועל בא"י הנה התחרטו מזה?

וכ"ש יוקשה לפי המבואר בלקו"ת אשר טענתם של המרגלים היתה שאינם רוצים לכנוס לארץ ישראל שיש שם חרישה וזריעה כו' משא"כ במדבר אין שום העלמות על תומ"צ והכל הוא ברוחניות.

הנה כ"ש שקשה כי הרי זה ידעו גם מקודם כניסתם לא"י, כי כבר נצטוו להם כמה מצוות התלויות בארץ, וגם ידעו אשר יהי' חרישה וזריעה, ומקודם אכלו את המן, לחם מן השמים וידעו אשר בכניסתם לארץ יאכלו לחם מן הארץ ע"י חרישה וזריעה.

וא"כ למה לפועל התחרטו בזה שהוא קשיא בפשט שהוא ג"כ בדרוש ובסוד.

וואס מ'האט גערעט אויפדעם, וואס אויפדעם איז דא א אפענע קשיא', און קיינער האט דאס נישט געפרעגט, במה דברים אמורים, אויב בשעת מעשה הערט מען און צו מארגן עפענט מען א חומש זעט מען אז עס שטייט פארקערט, אבער עס איז דאך באותה שעה ובאותו רגע הערט מען נישט און מען אינטערעסירט זיך נישט, וואס עס קוקט אויס אז איך בין דער איינציקער וועלכער ליגט אין מיינע ווערטער, ובמילא דארף איך פאר זיך פארענטפערן, כי הרי זהו היפוך פון א אפענעם פסוק, אשר כתוב שהלכו לראות החזק הוא הרפה כו' השמנה היא כו' מה שזהו היפוך ממה שנת"ל אשר <u>זה</u> ידעו גם מקודם, וידעו אנשי כנען כו' וכו'?

והביאור בזה הוא, כי הנה סיפור המרגלים מסופר בתורה בב' פרשיות, כאן, ובפ' דברים, מה שכאן מסופר <u>בעיקר</u> אודות השליחות מה ששלח משה, ואינו נוגע כאן כ"כ אודות התכלית מה שהי' צריך להיות עפ"י הליכתם של המרגלים, משא"כ שם בפ' דברים כתוב <u>בעיקר</u> אודות המטרה והעיקר אשר הי' צ"ל ע"י הליכתם של המרגלים, מה ששם כתוב אשר הלכו לראות את הדרך ילכו בה, כי הרי בהיות שיש דרך שיש בה עקמומיות כו' הנה לזה הלכו לראות באיזה דרך יותר טוב לילך, ולא רק משה רצה לידע זה אלא ותקרבון אלי כולכם, כל ישראל, ואף שהי' בזה חסרון אשר הי' כולכם ביחד בלי סדר דראשיכם כו' הנה מ"מ הי' דעתם בודאי לכנוס לארץ ישראל כיון שהקב"ה מצוה כך, אלא עיקר הליכתם היתה דמכיון אשר הכל צ"ל עפ"י דרך הטבע, הנה לכן רצו לידע באיזה דרך לעלות, והחזק הוא הרפה היינו וואו דארף מען לייגן מער כחות, און אין וועלכער שטאט וויינציגער כחות, השמינה היא אם רזה כו' אין וועלכער שטאט לוינט לייגען מער השתדלות'ן לכובשה.

וכמו"כ הוא עפ"י דא"ח, שהיו צריכים לדעת באיזה מקום ישנם יותר בירורים ובאיזה מעט, מה שזהו הפי' כאן החזק הוא כו' כי באמת ידעו גם מקודם אודות ל"א מלכים כו' אלא שרצו לדעת באיזה עיר צריכים יותר כחות, ואיזה חזק יותר ואיזה רפה כו'. אמנם באמת הנה הי' דעתם בודאי לכנוס לא"י כיון שציווה להם כך הקב"ה, וא"כ קשה למה כשבא לפועל הנה התחרטו מזה?

והביאור בזה הוא דאינו דומה שמיעה לראי', וכשנכנסו לארץ הנה אז הי' להם הכל בראי' מוחשית, וכמו שמוצאים הלשון בהם ראינו כו' וכו' וגם זה פרי' וכמבואר אשר "זה" הוא מורה על ענין הראי', מה שבראי' יש התאמתות הדבר, ולכן כשראו בפועל הנה אז התחרטו, שכשראו את בני ענק, וכמו"כ ראו אשר ישנם ענינים גשמיים בחרישה וזריעה הנה זה הביא להם אשר יתחרטו.

Click here or scan
to download this farbrengen

15 pages

בלתי מוגה

ש"פ שלח, כ"ג סיון, מבה"ח תמוז
תשכ"ו

זיינען זיי געווען נעהן, זיי זה א-לי ואנוהו אלקי אבי וארוממנהו וגו׳, און מצד דעם זיינען דאך נשמות מתאימות, ווייל וגב אחד לכולנה (תניא פל"ב), ובמילא דארפסו טאהן מיט יעדן איינעם.

קומט ער מיט א אנדער טענה, אז ער איז ניט ווערט דער אויבערסטער זאל מיט איהם מאכן ניסים, ווארום ער ווייס דאך ספל מעמדו ומצבו, אויף דעם איז דער ענטפער הגיד לנו את הסלו אע"פ וואס מ"איז געווען בספל המצב, וועט דער אויבערסטער אויך איהם העלפן.

זאגט ער אבער, אז דאס איז אלץ בנוגע צו דעם עצם ענין, ד.ה. נאך דעם וואס מ׳וועט איהם געבן א סיקעט אויף פארן צו יענעם און מ׳וועט עם צוגויף טרעפן מיט יענעם, יעמאלט וועט ער מיט עם רעדן, אבער ער זאל גיין לכתחילה און פארמאכן זיין סטאר, און צולייגן געלט אויף א ספק אפסר וועט ער פועל׳ן אויף יענעם, דאס וויל ער ניט.

דארף ער וויסן אז הוריד לנו את המן, וואס דאס איז א ענין של הכנה, און פונדעסטוועגן האט דער אויבערסטער דאס געגעבן.

טענה׳ט ער אבער, אז דאס איז ניט קיין הנהגה פאר עוה"ז התחתון, דאס איז א הנהגה וואס פאסט אין העכערע עולמות, אויף דעם דאגט מען איהם נעלה לשמים, אז מ׳דארף טאקע קריכן אין הימעל, אויב נאר דאס איז דער רצה"ע, און דערנאך אראפטראגן פון הימעל למטה.

און דאס אלץ ווערט דורכדעם וואס מ׳פארבינדט זיך מיט משה, וואס ער איז דער וואס קרע לנו את הים, וע"י הביטול למשה קען יעדערער ביי זיך ספאלטן זיין ים, און דאס וואס ס׳איז געווען נכוו בעמלק, איז ווייל ס׳איז ניט געווען ע"י משה, נאר ע"י יהושע, הגם משה האט מערניט ווי מתפלל געווען, אבער בשעת ס׳איז דא דער משה יעמאלט גייען הראפ אלע הגבלות, און מ׳קען פועל׳ן אויף א צווייטן.......

(הזמן הי׳ מאוחר, וע"ז אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א:). עס זיינען דאך דא אורחים וועלכע פארן אוועק פאר י"ב תמוז, במילא וועט מען זיצן נאך א האלבע סעה, וועט דאס זיין פאר זיי פאר י"ב תמוז.

ו. מ׳האט געערדט פארהאסאגן וועגן די רש"י פון פ׳ בהעלותך, בנוגע צו פסח שני, וואו רש"י (ט,י) סטעלט זיך אויף די ווערטער או בדרך רחוקה און איז מפרש, אז די נקודה איז צו באווייזן אז בדרך רחוקה מיינט אז ער איז געווען חוץ לאסקופת העזרה, און דערנאך זאגט רש"י כו"כ דינים בנוגע צו פסח שני אז חמץ עמו בבית, ואין שם יו"ט ואין איסור חמץ אלא עמו באכילתו.

און מ׳האט אויף דעם געפרעגט, וואס זיינען נוגע די אלע דינים וועגן פסח שני, אין פשוטו של מקרא, וואס עניננו של רש"י איז ניט הלכה. אפילו אויב רש"י וויל טוין יא ברייגגען די דינים פון פסח שני, האט ער דאס געדארפט זאגן אויף די ווערטער "ועשה פסח לה׳", וואס דאס מיינט אז מ׳זאל מאכן פסח שני, האט אויף דעם רש"י געדארפט זאגן די דינים פון פסח שני, אדער נאך ווייטער וואו די תורה זאגט די דינים פון פסח שני אז על מצות ומרורים יאכלוהו וגו׳, אבער וואס פאר א שייכות האט עס צו די ווערטער או בדרך רחוקה, וואס רעדט זיך גאר וועגן פסח ראשון.

האט מען אויף דעם מבאר געווען, אז בשעת א קינד לערנט דעם פסוק, וואו די תורה זאגט, אז מי שהי׳ טמא או בדרך רחוקה דארף׳ן זיי מאכן פסח שני, ודערט ביי עם גלייך סווער, אז לכאורה איז דא נאך א ארפן ווען ער האט ניט געבראכט פסח ראשון. און דאס וואס ער האט טויג געלערנט אין פר

בלתי מוגה

Click here or scan
to download this farbrengen

25 pages

⭐ Editor's Pick

ש"פ שלח, כ"ו סיון, מבה"ח תמוז
תשכ"ח

לראש זה יהי' דברים בטלים, דהם לא ישמעו לגמרי מכל הדברים, ועוד יגרום אותו שלא ירצו לשמוע מה שהוא מדבר, וכך הוא יאבד את משרתו ג"כ.

ע"ז אומרים את ההוראה, שדוקא בגלל שהם ענקים וכו' לכך טובה הארץ מאד מאד, לא רק סתם טובה הארץ, שזה כתוב גם אצל ארץ מצרים, אלא טובה הארץ מאד מאד, ולא רק פעם אחת מאד, אלא מאד מאד.

דדוקא בגלל שהם חוצפנים ועזי פנים, ואין מסתכלים ומתפעלים מהעולם, ואין הם מתפעלים מההורים או מהאחים וכו', גם לא ממה שהבינו אתמול, דהנוער אומרים היום שאנחנו בני חורין ועושים מה שרוצים, כמו שרואים בפרט בשבועות האחרונים, שהם עושים שביתות וכו' ולא מתפעלים משום דבר בעולם, ודוקא בגלל זה שהם במצב כזה, שלא מתפעלים משום דבר, א"כ עתה הוא הזמן שטובה הארץ מאד מאד, דאם יסבירו להם את הדרך האמת יהפכו אותם, אזי עי"ז לא רק שאותם יעשו לשומרי תומ"צ, אלא הם יהפכו את כל העולם כולו, דהם מסתכלים על העולם מלמעלמ"ט.

וזהו ההוראה לאלו שעוסקים עם נערים ונערות, שיבואו אליהם ויאמרו להם, אעפ"י שעד עתה לא דיברנו מעול תומ"צ מצד איזה סיבות שהיי', אבל זה הי' עד עתה, ועתה בא אני ואומר לכם שיש תומ"צ, וזה לא רק שלש פעמים בשנה, אלא בכל יום ויום מימות השנה, ויש שש מאות ושלוש עשרה מצוות, ואזי כאשר יהפכו את התלמידים האלו, אזי על ידם יהפכו וימשכו את כל העולם כולו.

ואדרבה בגלל שישראל עזין שבאומות והם בתוקף כזה גדול, לכן יכולים לפעול אצלו, דכך כאשר היו לו תלמידים בינונים, הי' מוכרח ללכת אתם לאט לאט, כיון שבכלל, ישראל בין כל האומות הם מועטים, ובבני ישראל גופא עדיין אין תשעים אחוז שומרי תורה ומצוות, וא"כ כאלו שהם חלשים קשה לתבוע מהם עבודה כבדה, אבל עתה שיש להם תלמידים כאלו שאין שום דבר נוגע להם, ואין מתפעלים מאף אחד, לא מההורים ולא מהמלמד, ובפרט כמו שרואים בשבועות האחרונות, דוקא עתה הזמן לעמוד ולהודיע להם שיש עול של תרי"ג מצוות וכו', ויראו להם שזה דרך האמת.

וכאשר יבינו זאת, יהפכו אותם לזה, אזי לא רק שהם יהיו שומרי תורה ומצוות, אלא יהפכו את כל העולם כולו שתהי' ארץ ישראל.

ע"ד כמו בארץ ישראל בפשטות, היא ארץ אשר עיני הוי' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה, כן יפעלו בכל העולם, שקדושה ואלקות שולטת בעולם, ויעשו את העולם שיהי' כפי היושר והצדק והמשפט וכו', ואזי לא רק שיש למלמד תלמידים, אלא מכיון שהתלמידים לא מתפעלים מאף דבר א"כ הם יפעלו

Click here or scan
to download this farbrengen
15 pages

בלתי מוגה

ביז אז עס איז פאראן די מסכת וועלכע ווערט אנגערופן עבודה זרה, זעד"ז אין דעם ערשטן דרוק אין פירש"י שטייט אויך ע"ז, איז מובן אז דער לשון איז דער עיקר.

ולכאורה, דער טייטש פון עבודה זרה איז א פרעמדע עבודה, איז וואס איז אין דעם די גרויסע עוולה אז ער טוט א זאך וואס איז פרעמד פאר אים, און בפרט א קינד וואס האט געלערנט אין פשוטו של מקרא, אז עס שטייט והזר הקרב יומת, וואס דאס מיינט בלויז א ישראל לגבי א כהן, אדער אפילו א לוי לגבי א כהן, ד.ה. א פרעמדער, איז דאך דער ענין פון זר ניט א שלעכטע זאך?

נאר דער ביאור בזה איז: לכאורה פון וואנעט נעמט זיך טאקע אז עס זאל זיין דער ענין פון עובד עבודה זרה?

איז דער רמב"ם מבאר אין יד החזקה התחלת הל' ע"ז אז די התחלה איז געווען פון דעם וואס מ'האט געזעהן אז די כוכבים ומזלות ושמש וירח גיבן זייערע השפעות, האבן זיי געטראכט

אז זיי וועלן בעטן אט-די זאכען פון די כו"מ אליין, וכמ"ש וממגד תבואות שמש וממגד גרש ירחים וגו', מ'זעהט אז די זון האט געפועל'ט און פועל'ט וכו', אעפ"י אז א קינד האט נאך ניט געלערנט דעם פסוק אין האזינו זעט ער אבער בפועל אז בשעת די זון לייכט, איז אים ווארעם, און עס וואקסט וכו', ובמילא האט מען געהאלטן פארוואס דארף מען מטריח זיין דעם אויבערשטן אליין, ער קען בעטן לשמש וכו', אז ער זאל ממשיך זיין המשכות וכו', פארוואס דארף עד מטריח זיין דעם אויבערשטן?

ולכאורה וואס אזוי די עוולה אין דעם, מ'זעהט דאך אז אזוי איז עס טאקע במלכותא דארעא, אז ניט אויף יעדער קלייניקייט דארף מען לויפן צום קיסר אליין, ניט אויף יעדער זאך דארף מען לויפן אין וואשינגטאן, אויף א דבר גדול גייט מען צום פרעזידענט אין וואשינגטאן, און צוליב א דבר קטן וועט ער גיין צו סטייט ובדבר פעוט וועט ער גיין לממשלת העיר וכו'.

פארוואס טויג דאס ניט לגבי דעם אויבערשטן, אז פאר דברים קטנים וועט ער בעטן ביי די כוכבים ומזלות, און ניט מטריח זיין דעם אויבערשטן.

איז אבער במה דברים אמורים אז מען דארף ניט גיין צום קיסר אליין, אויב עס רעדט זיך וועגן א פרעמדן, בשעת אבער עס רעדט זיך וועגן א בן, איז אויב ער דארף האבן וואס צו עסן און וועט גיין צו א פרעמדן, בעטן איהם אז ער זאל זיך משתדל זיין ביים פאטער ער זאל איהם געבן עסן און קליידער וכו', הייסט עס אן ענין של זרות, ווארום א בן דארף זיכער גיין לאביו המלך, און אויב ניט ווייזט עס אויף א פרעמדקייט צווישן איהם מיטן פאטער.

Click here or scan
to download this farbrengen

22 pages

בלתי מוגה

This year's קביעות!

ש"פ שלח, כ"ג סיון, מבה"ח תמוז
תש"ל

זיי האבן געוואלט, זיינען זיי דורכגעפאלן.

און אין זייער ענטפער גופא, זעט מען אז זיי האבן אפגעקערט פון דעם וואס משה רבינו האט זיי געשיקט: משה האט זיי געזאגט אז אויב זיי זיצן במבצרים איז א ראי׳ אז זיי זיינען ניט שטארק, און די מרגלים האבן געזאגט אז וויבאלד זיי זיצן במבצרים וועט מען זיי ניט קענען איינעמען.

דערפאר, וויבאלד זיי האבן אפגעקערט פון דער נקודה אויף וועלכע משה האט זיי געשיקט, און זיי האבן געזוכט וואס זיי האבן געוואלט, האט דאס ניט צוגעלאזט זיי זאלן קענען זען דעם אמת; אבער אויב זיי וואלטן במשך פון די גאנצע שליחות ניט אפגעטראטן פון דער נקודת האמת, וואלטן זיי געזען דעם אמת, און ס׳וואלט פאר זיי קיין נפק"מ ניט געווען צי ס׳קוקט אויס אז מ׳וועט קענען איינעמען די לאנד צי ניט, ווארום מ׳זוכט נאר צי עס איז אן ארץ טובה — און דערנאך מיט דעם אויבערשטנס הילף וועט מען דאס איינעמען.

[דרך אגב זעט מען דא נאך א זאך: לעצטנס האט מען אויפגעטאן א "סייענס" חדשה, און מ׳האט דאס א נאמען געגעבן בלשון יון "יוקאלאדזשי", אז עניני הגוף זיינען פארבונדן מיט דער לאנד אין וועלכן מ׳געפינט זיך, און מיט די מעיינות פון וואס מ׳טרינקט וכו׳ — שטייט דאס דא אין רש"י אין אונזער סדרה, אז יש ארץ מגדלת גבורים ויש ארץ מגדלת חלשים, ד.ה. אז די גבורה און חלישות איז תלוי אין לאנד, און אויך דער תוקף וואס א מענטש האט, איז אויך תלוי אין לאנד אין וועלכען ער געפינט זיך, און אין די מעיינות והתהומות, צי זיי זיינען "טובים ובריאים" ווי רש"י זאגט (יג, יט)].

דאס איז אויך די הוראה אין עבודה: ניט ווי אנדערע מיינען אז תורה האט מורא פאר קשיות, אדרבה: מ׳דארף וויסן אז תורה שרעקט זיך ניט פאר קיין חקירות ודרישות, ווארום שכל איז דאך אנברא, וועלכער איז באשאפן געווארן פון דעם אויבערשטן, און אויף תורה שטייט (ואתחנן ד,ו) "היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים"; מ׳דארף אבער גיין אויפן וועג פון תורת אמת, און ניט אוועקגיין פון דעם אמת, און זוכן דאס וואס מ׳וויל זוכן, אזוי ווי ס׳איז געווען ביי די מרגלים — נאר מ׳דארף גיין בשליחותו של משה רבינו, און די גאנצע צייט האלטן זיך ביי אט דער נקודת האמת; ועי"ז קומט דאס אראפ אין א פועל, אז דער מיצר הגרון איז ניט מפסיק, נאר דאס ווערט דער מקום דורך וואס שכל קומט אראפ אין מדות שבלב ביז אין מעשה בפועל.

משא"כ אויב ס׳איז פאראן דער "השוחד יעור", דאן איז ניט נאר וואס עס פירט זיך ניט דורך דער אמת, נאר ער ווערט גאר א מזיק, און ווי עס שטייט אין ספרי מוסר, אז ס׳איז ניטא קיין העכערער ענין ווי שכל, און ס׳איז ניטא קיין נידעריגער ענין ווי שכל, ד.ה. אז אויב מ׳נוצט אוים דעם שכל ווי עס דארף זיין, דעמאלט ווערט מען העכער פון אלע ענינים, העכער פון א בע"ח וכו׳,

Click here or scan
to download this farbrengen

33 pages

בלתי מוגה

דוקא ווען ער איז מתפלל פאלן עם אריין אמפייסען מחשבות המבלבלות – ולכאו' פארוואס?

אבער עפ"י הנ"ל איז דאס פארשטאנדיק: ע"י תורה ווערט טאקע א יהוד נפלא, אבער עס איז אן ענין פון שכל, ובכללא אויב ער איז נאר א בעל שכל, איז קיין זאך אים ניט מבלבל, וואס דאס איז ניט נאר מצד הזלקות שבתורה, נאר מצד דעם שכל שבתורה – ובמילא היות עס איז אן ענין של שכל איז עס כנ"ל במדידה והגבלה, ובמילא ארט עס טאקע דעם יצר הרע, אבער היות דאס איז אן ענין פון מדידה והגבלה, [אין תורה זיינען פאראן מדידות והגבלות: אויב ער איז א איד פון אצילות, איז דא די מדידות והגבלות פון אצילות, אויב ער איז א איד פון בריאה יצירה ועשי', איז דאס די מדידות והגבלות כון די עולמות שלמטה מאצילות, אבער דאס זיינען מדידות. – עס איז טאקע מצרים דקדושה, דאס איז אבער אן ענין פון מצרים וגבולים], איז אע"פ בשעת א איד זעצט זיך לערנען תורה ארט עס דעם לעו"ד, אבער איינליינגן די וועלט אויף דעם – דאס ניט; ער איז דאך נאך ניט ארויס פון מדידות והגבלות,

משא"כ בשעת התפלה, וואס אין תפלה זיינען ניטא קיינע מדידות והגבלות, איז טאמער דער יצר הרע וועט עס ניט כאפן גלייך, איז רעכט אז אין א מינוט ארום וועט דער איד טון זיין "השמימה", ארויס פון מדידות והגבלות לגמרי, וואס דעמאלט וועט דער יצר הרע ניט נאר ניט קענען שולט זיין אויף עם, נאר ער וועט אפילו ניט האבן קיין שייכות מיט עם, ער וועט עם פארלירן אינגאנצן, ווייל בשעת רער איד איז "השמימה" קען ער עם ניט אנרירן, ער זעט עם ניט, ס'איז "לא יגורך רע" (תהלים ה,ה); דערפאר גלייך בשעת ער שטעלט זיך דאווענען ווארפט עס אריין דער יצר הרע ריבוי מחשבות המבלבלות און ער לייגט איין אלע כוחות אויף ניט צולאזן דאס, ווארום אויב ניט, איז בשעתא חדא וברגעא חדא קען א איד זיך איבערשטעלן פון הרבה אין שמימה.

אע"פ אז אין דעם סולם פון תפלה זיינען אויך דא שלבים, איז אבער ווי געזעדט פריער, בשעתא חדא וברגעא חדא קען ער זיך איבערשטעלן לגמרי פון הרבה אין שמימה; און אויך: אפילו דער ערשטער שלב פון תפלה וואס איז אין עשי', איז דאס אבער דער ענין פון אצילות שבעשי', ד.ה. אז ער שטעלט זיך גלייך איבער אין השמימה וואס דאס איז דער ענין פון אצילות, ווארום אצילות איז דאך דער פירוש "אצלו וסמוך" ווי עס שטייט אין פרדס און בכ"מ.

און וויבאלד אז דאס נעמט ניט ... מוז דאך דער יצר הרע זיך גלייך איינשטעלן ניט צולאזן דאס; משא"כ בלימוד התורה, איז ניט נאר וואס אין דערויף זיינען פאראן מדידות והגבלות, נאר וויבאלד דאס איז הבנה והשגה מוז דאס אויך נעמען זמן, האט דאך דער יצר הרע צייט.

דער תכלית פון התפלה אבער איז אז דערנאך זאל דאס נמשך ווערען אין וועלט, וואס דאס איז דער ענין פון בקשת צרכיו, וואס דעריבער גלייך נאכן דאווענען דארף מען זיך זעצן לערנען תורה,

Click here or scan
to download this farbrengen

32 pages

בלתי מוגה

ש"פ שלח, כ"ח סיון, מבה"ח תמוז
תשל"ב

אז א רבי איז א גוטע זאך און חסידות איז א גוטע זאך באר א רבי איז גאר א הויך , און ווי קאנסטו האבן א שייכות צו אים, ער איז א סך העכער פון דיר, ועד"ז ווי קאן ער זיצן און לערנען חסידות, חסידות איז צו הויך פאר אים, במילא ווי קאן ער לערנען חסידות וכו'?

דארף מען וויסן אז אניך ער וויל אים אפרייסן פון משה רבינו און אניך ער גייט ארייז אין זעלבן כלל, וואָרום דאָ איז ניט נוגע ווי ער טוט עס – דער עיקר איז אז ס'איז "ונלינו עלינו".

דאָס איז ע"ד ווי מען איז מבאר פאַרוואָס המן האָט געמאַכט אן "עץ גבוה חמישים אמה" (אסתר ה,יד) דלכאורה מילא לפי ווי עס איז געווען בפועל איז מובן דער חשבון פון חמישים אמה וויל דאָס האָט ער געמאַכט פאר המן ובניו, און דער תרגום (שם ט,יד) מאַכט א גאַנצן חשבון ווי דער עץ איז געווען צוגעפּאַסט דוקא פאר המן און עשרה בניו וואָרום עס דאַרף דאָך זיין ג' אמות פאר יעדער אייבעם אמה והצי בנתיים וכו'. אָבער המן האָט דאָך ניט געוואוסט אז מען וועט אים אויפהייבען אויף דעם עץ איז פאַרוואָס האָט ער דאָס געמאַכט חמישים אמה?

שטייט אין ספרי מוסר אז המן האָט געוואָלט באַווייזן מיט דעם עץ אויף מרדכי אז מרדכי איז טאַקע א הויכער איד, און האָט מעלות וכו', אָבער ער איז צו הויך פאר די אידן, וואָס אניף דעם באַווייזט די המשים אמה ווי די גמ' (ב"ב כג, א. ועוד) זאָגט אז (ד' אמות הייסט טאַקע אויך אן אנדער אָרט אָבער) חמשים אמה איז דער ווייטסטער שטח, וואָס הייסט שוין אן אנדער רשות (בנוגע לטובך וכו'); ד.ה. אז בשעת מרדכי איז געגאַנגען צוזאַמענקלייבן די אידישע קינדער וכו' האָט המן גע'טענה'ט אז מרדכי איז צו הויך פאר אייך – ער מאַנט טאַקע לימוד התורה, לימוד עם תשב"ר, הלכות עומר וכו'; דאָס אַלץ זיינען גוטע זאַכן, אָבער מרדכי איז העכער פון וועלט, ער איז העכער פון צו האָבן א שייכות צו אים; אָבער וואָס האָט המן געוואָלט מיט די טענות לפועל – גיין אנטקעגן מרדכי.

עד"ז בשעת איינער קומט מיט דער טענה אז א רבי און חסידות זיינען גוטע זאַכן, אָבער דאָס איז צו הויך, מען קאָן ניט האָבן קיין שייכות צו דעם, איז דאָס טאַקע "דבה" לטובה, אָבער די כוונה אין דעם איז דאָך אז עס זאָל זיין דער "וילינו עלינו", דעריבער טאָר מען ניט צוהערן צו אים.

זעט מען דאָ אז הויב זיי ווילן קריגן אויבן אויבערשטן, איז דאָס טאַקע א האַרבע זאַך, אָבער עס רירט ניט אן תכלית מכה, בשעה זיי ווילן כביכול אויף אנדערע אז עס זאָל זיין "ויליבו עליו", יעמולט קאָן אויף זיי ניט העלפן תפלתן של משה רבינו; כ"ז מען גייט ניט אנטקעגן משה רבינו איז ניט נוגע אין וואָס פאר א מצב יענער געפינט זיך, ביז אפי' אין די נידעריקסטע דרגא זאָגט מען אז משה רבינו רועה נאמן שלעפט אַרויס יעדער איד, אָבער בשעת יענער שטעלט זיך אנטקעגן משה רבינו, יעמולט קאָן משה רבינו אים ניט אַרויסהעלפן.

פאַרוואָס דערציילט דאָס אונז די תורה, גלאַט אויף דערציילן בגנותן של ישראל איז קיין ענין ניטט, וואָרום מה=דאָך "בגנות של בהמה שמאה לא דבר הכתוב" (ב"ב קכג,א) איז בכ"ש בגנותן של ישראל, נאָר דאָס דערציילט אונז די תורה, אז עס זאָל זיין א הוראה לדורות:

אין יעדער דור איז דאָ דער משה רבינו, וואָס דאָס זיינען

Click here or scan
to download this farbrengen
37 pages
בלתי מוגה
This year's קביעות!

ער זאל צו גיין צום ענין לויט זיין הבנה והשגה, אבער דערביי זאגט מען אז עס דארף זיין באופן של נעשה קודם לנשמע, אז ער מוז פארבינדן די השגה מיטן אמת, וואס דאס איז צום משלח צו משה רבינו, און בשעת מען בינט זיך צו צו משה רבינו, איז אדרבה יעמאלט קומט מען צו צום אמת אפי' אין ענינֵי עולם, און עס ווערט דער עלה נעלה צום ארץ טובה, און ביז וירשנו אותה, וואס דער דיוק פון ירושה איז אז ירושה אין לה הפסק וואס דאס איז דער ענין האמת, וכן תהי' לנו אין די עבודה פון איבער מאכן וועלט צו אלקות און ביז דאס וועט צוברייננגען צו ביאת משיח צדקנו והוא יוליכנו קוממיות לארצנו.

[בתוך השיחה נאמר: וואס עס איז דא ווי קבלה איז מבאר דעם ענין פון שלוח המרגלים אז די מרגלים זיינען געווען פון עולם המחשבה און דאס וואס זיי האבן ניט געוואלט ארייננגיין אין א"י, איז געווען ווארום זיי האבן ניט געוואלט...].

ג. כמדובר לעיל בנוגע צום ענין פון שלוח המרגלים, אז די נקודה פון מרגלים איז אז איכות קאן איבערשטארקן כמות,

וואס לפי זה קומט עד"ז ארויס בנוגע לעבודתו בעולם, אז אפי' בשעת א איד גייט ארויס אין וועלט און זעט דארטן א ריבוי נבראים, און ער זעט ניט נאר א ריבוי אין כמות, נאר ער זעט אויך א ריבוי באיכות, וואס דא זעט ער טאג און דא זעט ער נאכט, דא זעט ער ווייס און דא איז שווארץ, א דבר קשה און א דבר רך, וואס דאס איז דאך א מורא'ידקע ריבוי, קאן זיין א קס"ד אז דאס איז גאר א סתירה צו אחדות, און ביז ווי עס איז דא דער טענה אז מי שברא אור יברא חושך, און דעריבער איז דא דער מסקנא אז פלגא לעילא און פלגא לתתא, במילא איז בשעת מען וועט צוגיין צו וועלט וועט מען זען גאר דארטן א סתירה צו אחדות ה'.

אויף דעם קומט די הוראה פון די מרגלים אז מצד איכות השכל דארף עס איבערוועגען דעם ריבוי הכמות, און זען דארטן דעם אמת, במילא איז בשעת מען גייט צו וועלט און מען זעט דארטן א ריבוי דארף עס ניט זיין קיין סתירה צו אחדות, און דאס וואס עס דוכט זיך אז עס איז א סתירה דאס איז נאר ווייל ער קוקט באופן שיטחי איז לגבי עם איז עס א סתירה, אבער בשעת מען וועט קוקען אויף וועלט אויף א טיפערער אופן איז יעמאלט אדרבה ער וועט זען אין וועלט ווי דאס איז מעשיך פון דעם אויבערשטען, און דאס וואס עס איז דא א ריבוי אין נבראים איז דער ריבוי נעמט זיך אלץ פון "ה' אחד".

און דאס גיט ארויס דעם פסוק אין דעם ענין פון "מה רבו מעשיך ה'", אז בשעת א איד גייט ארויס אין וועלט און זעט דארטן "רבו מעשיך", עס איז דא א ריבוי אין די נבראים, דארף ער וויסן זיין אז דאס נעמט זיך פון הוי', וואס דא זאגט ער ניט אלקים אדער א אנדערע שם, נאר ער זאטג הוי', וואס הוי' איז דאך הי' הוה ויהי' כאחד, העכער פון זמן ומקום, די דרגא פון אחדות הפשוטה, און דא זאגט מען אז פון וואנעט נעמט זיך "רבו מעשיך" דאס איז פון אחדות הפשוטה, ואדרבה אין דעם ריבוי הנבראים גופא זעט ער דארטן דער אחדות הפשוטה, ווארום דוקא פון אחדות הפשוטה קאן ווערן אזא ריבוי בנבראים, וואס דעריבער וואו זעט זיך אן דער אמת'ע ריבוי איז דאס דוקא אין "תיקון" וויבאלד זי נעמט זיך פון אחדות הפשוטה משא"כ "תוהו", וואס די הסברה בזה איז ווארום וויבאלד אחדות הפשוטה שטייט העכער פון אלע הגבלות זי איז בלי גבול דעריבער וויבאלד זי איז ניט מוגבל קאן ווערן פון דארטן דער תכלית הריבוי, און ווי דער מיטעלער רבי ברייננגעט אין תורת חיים אז דוקא פון אחדות הפשוטה קאן ווערן ריבוי,

אבער ווי קאן דאס א איד טאקע אנזען בגלוי אז דער ריבוי פון וועלט איז גאר פון אלקות, אויף דעם זאגט מען אז עס דארף זיין דער צוגאנג מצד אמת, וואס

ש"פ שלח, כ"ה סיון, מבה"ח תמוז
תשל"ד

התפלה אסור לעשות שום דבר בעסקיו, מ"מ צ"ל ענין של תעשה, ועד"ז בנוגע לתורה שצ"ל היגיעה דווקא בתורה ובכח עצמו, שזה מורה על מעלת היגיעה.

וע"ד הסיפור הידוע שאדמוה"ז רצה לתת לצ"צ תורה באופן של מתנה, והצ"ל ענה לו שהוא רוצה את הענינים שבתורה באופן של יגיעה דווקא, אח"כ התחרט כי כמה שאדמוה"ז הי' נותן לו באופן מתנה, אעפ"כ הי' עוד נשאר לו ענין של יגיעה בענינים נעלים יותר עד א"ס, שמזה רואים אז גודל המעלה שבענין היגיעה, ומספרים את הסיפור הזה לנו כי שמץ מזה שייך לכאו"א, שזה מורה מעלת היגיעה והעבודה בכח עצמו, ועפ"ז מובן ג"כ הענין שלח לך לדעתך, כי יש מעלה בענין שז שבא ע"פ טבע ובעבודתו, וזה גופא הציווי שיהי' לדעתך, ועד"ז בנוגע למה שטוען שלא צריך ללכת לפעול על הזולת כיון שזה רק ענין של כיסוי, ובמילא ה' יכול להוריד לו את הכיסוי, ובשביל מה שהוא יפעל על הזולת, אז ע"ז אומרים שזה מה שתובעים ממנו את המעשה והעבודה שלו, כי צריך להיות ע"פ דרך הטבע במעשה, ולכן הוא צריך לפעול ולעורר את הזולת, ולא לחשוב שה' יכול לעשות את זה, כי ה' ורצה שהוא יעבוד ויעשה ע"פ דרך הטבע.

וזהו ג"כ הענין המבואר בפרשה בנוגע לשילוח המרגלים, שמשה אמר להם עלי זה בנגד ועליתם את ההר וכו', עם כל הפרטים שבהליכתם, איפה יש הר איפה יש בקעה, ואיך צריך ללכת וכו', ונתן להם מפה איך לתור את הארץ, ולכאורה בשביל מה מובאים כל הפרטים האלו, שאמר שילכו דרך כאן וכו', שיגיד רק שמשה שלח אותם לתור את הארץ, אלא כי כאן נוגע הנקודה שצ"ל ע"פ דרך הטבע, ומצד המטה, במילא ע"פ דרך הטבע כשצריכים לתור את הארץ, צריך לדעת בדיוק איפה ללכת, איפה הר, איפה בקעה וכו'.

וזוהי ג"כ התשובה לאלה ששואלים בנוגע לחכמות הטבע, שיש להם ידיעות בחכמות הטבע, או איך לעשות פרנסה גשמיות או פרנסה רוחנית, והם שואלים אם לעזוב את זה לגמרי, אז אם לכתחילה הם היו באים לשאול אם להתחיל לעסוק בזה, אז צריך לחשוב ולדון אם הם שייכים לאלה שהם כמו הרמב"ם ורמב"ן וסיעתן, וג"כ צריכים לעסוק בחכמות אלו, או לא, אבל לאח"כ שמאיזה סיבה שתהי' אז יש להם את הידיעה בחכמות אלו, אז היות שלא ברא הקב"ה בעולמו דבר לבטלה, אז צריך לנצל את החכמות האלו לקדושה ולנצל אותם לגמרי, ועי"ז נעשה יתרון האור מתוך החושך, וזהו גופא שמנצל את זה לקדושה זהו התיקון על זה, וזה ג"כ רואים מזה שמשה נתן להם מפה, ואמר עלו כנגד בהר וכו', שמפרט כל הפרטים שמזה רואים איך שכל ענין שבטבע ובעולם, אפשר לנצל, וצריך לנצל לקודשה,

וזהו גם מה שמוצאים בנוגע לר"י שרשם על פנקסו שלכשיבוא משיח יביא חטאת שמינה, ולכאורה מה נוגע דווקא חטאת שמינה בפועל, והרי כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה וכו', - וא"כ יכל לפעול זאת ע"י לימוד התורה, אלא, שהיות שהכוונה היא בגשמיות, הוא לא הסתפק ב"לימוד" של קרבן אלא דווקא קרבן בפועל, ועד"ז בנוגע לגר שמתגייר הוא דווקא ע"י פעולות גשמיות, מילה וטבילה, כי הכוונה היא לפועל בגשמיות. (חסר הסיום).

ה. כרגיל לקשר כל ענין עם היום שזה חל בו, ועד"ז בשבת מברכים זו שזה חל בכ"ה סיון, ומה הי' בכ"ו בסיון, אט דער אויבערשטער געהאלפן שיש ספר שנקרא דבר יום ביומו, ושם הוא מלקט מהמדרשים ותנ"ך כל המאורעות שקרו בכל יום, ומביא שם על יום כ"ה סיון ממגילת תענית שזהו תורה שבע"פ, ועוד הרבה לפני הגמרא, שבכ"ה סיון עשו יו"ט, שאז נגמרו וברחו ג' אנשי חמס, (או כגירסת רש"י בני דימנסאי), ומסופר שם שאנשי חמס באו לפני אלכסנדר מוקדון, עם טענות על יהודים, וחכמי ישראל התיעצו את מי לשלוח כדי לענות להם על השאלות שלהם, ואמר גביהה בן פסחאי שהוא ילך לענות, בגלל שהוא הדיוט וזה הי' הדיוט של מגילת תענית, ולא הדיוט של

בלתי מוגה

ש"פ שלח, כ"ח סיון, מבה"ח תמוז
תשל"ה

די שלימות אויך אין די ענינים פון מעשה (ובאופן הרצוי. ניט ווי דעמולט, וואס בא יחידים איז עס ארויסגעקומען אין א מעשה בלתי רצוי).

און די הוראה דארף מען מיטנעמען על כל השנה כולה, ובפרט אין דעם חודש הרביעי וואס ער איז בסמיכות צו ירחא תליתאי,

און דורכן לימוד התורה בהרחבה וליםוד פנימיות התורה, ווערט אויפגעטאן אז דער חודש הרביעי זאל זיין א חודש פון ישועה ונחמה, ווי מען זאגט דעם לשון אין ברכת החודש, און מען איז מסיים "ונאמר אמן", אז דאס זאל ארויסקומען בפועל, ניט נאר אין רוחניות נאר אויך אין גשמיות זאל עס זיין א חודש של ישועות ונחמות,

ביז צו די ישועה ונחמה אמיתית, וואס וועט זיין בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, וואס דעמולט וועט דער גאנצער חודש זיין לששון ולשמחה.

*　　*　　*

י. שוין גערעדט כמה פעמים, אז אין יעדער ענין איז דא א הוראה ניט נאר פון דעם ענין עצמו נאר אויך פון דעם אופן הקביעות המיוחדה שלו, וואס איז ניט בדומה בכל השנים.

וואס אזוי איז אויך בנוגע לענינינו: שבת מברכים תמוז קען דאך אויספאלן אין כמה שבתים – איז דאס וואס בשנה זו איז עס בשבת פרשת שלח, איז אויך דערפון דארף מען ארויסנעמען א הוראה.

אין פרשה שלח גופא זיינען דאך פאראן כמה וכמה ענינים, ובפרט ווי די ענינים ווערן נתפרש אין הורה שבע"פ איז עס דאך אין אן אופן פון "ועלמוה אין מספר"

– און וויבאלד אז יעדער ענין של הפרשה, מיט יעדער פירוש (שעל כל ענין), איז א חלק פון תורה לשון הוראה, איז דאך מובן אז די הוראות פון פרשה שלח זיינען "אין מספר". און וויבאלד אז ש"מ תמוז בשנה זו איז אין פרשה שלח, איז מובן, אז די אלע הוראוה "אין מספר" שבהפרשה זיינען זיי א הוראה אויך אין דעם ענין פון שבת מברכים תמוז –

איז אבער די הוראה כללית פון די סדרה (וואס דאס איז אויך א הוראה אין דעם ענין פון ש"מ תמוז) איז אנגעוויזן אין דעם נאמען פון סדרה: "שלח". און אויך די אלע פרטים וואס זיינען דא אין דער סדרה, זיינען אויך זיי פארבונדן מיטן ענין פון "שלח", ווארום דער ווארט "שלח" איז דאך דער נאמען פון די גאנצע סדרה.

און ווי גערעדט כמה פעמים, אז וויבאלד די נעמען פון די סדרות זיינען נעכען ע"פ הורה, ווארום די נעמען פון די סדרות שטייען דאך אין ראשונים און נאך פריער – איז דאך דערפון פארשטאנדיק אז דאס וואס עס שטייט (שעהיוה"א פ"א) אז "זה שמו אשר יקראו לו" איז דער חיות פון דעם דבר הנקרא בשם, איז אויך בנוגע צו שמות הסדרות, אז דער נאמען פון יעדער סדרה איז דער חיוה וקיום פון (אלע ענינים וואס געפינען זיך אין) די סדרה.

בלתי מוגה

Click here or scan
to download this farbrengen
32 pages

Editor's Pick
Geshmake הוראות from a computer

This year's קביעות!

ש"פ שלח, כ"ח סיון, מבה"ח תמוז
תשל"ו

איין אופן איז אז ער ווייסט אז ער איז דער עשיר און יענער איז דער עני, ער איז אן עשיר בחכמה, בידיעות, ביר"ש וכו׳, און ער איז משפיע צו יענעם וואס יענער איז דער עני, און אזוי ווי ער איז דאך א פרומער איד, ווייסט ער אז ניט כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, נאר ווי ס׳שטייט אין דעם פרק פון היינטיקן שבת (פ"ג מ"ז) "ומידך נתנו לך" – דאס האט ער באקומען פון דעם אויבערשטן; ד.ה. אז דא זיינען דא דריי ענינים: דער אויבערשטער, ער וואס ער איז דער עשיר, און דער עני וואס איז מקבל פון אים, אבער דאס זיינען דריי באזונדערע ענינים;

דערנאך איז אבער דא א צווייטער צוגיינג, אז דאס איז ואהבת לרעך <u>כמוך</u> – יענער איז פונקט אזוי ווי ער, ד.ה. ניט אז ער איז דער עשיר און יענער איז דער עני, און ער איז אים משפיע, נאר אדרבה, יענער איז גאר זיין משפיע, ווארום יותר ממה שבעה"ב עושה עם העני, העני עושה עם בעה"ב (ויק"ר פל"ד, י) במילא קומט אויס אז יענער טוט אים גאר א טובה, אז דורך אים קען ער אויספירן זיין שליחות וואס דער אויבערשטער האט אים געשיקט דא למטה לעשות לו ית׳ דירה בתחתונים.

די הסברה הנ"ל – טיפער און הארציקער: וויבאלד אז ער ווייסט אז בנו של מלך מלכי המלכים הקב"ה געפינט זיך בשבי׳ ובבית האסורים, און ער איז דאך א ירא"ש און ער האט דאך שכל, האט ער דאך א קצת ידיעה אין די גדלות פון מלך מלכי המלכים הקב"ה, און ער ווייסט אז מקרא מלא דבר הכתוב "בנים אתם לה׳ אלקיכם" (ראה יד, א), און "בני בכורי ישראל" (שמות ד, כב), און בנו יחידו פון דעם אויבערשטן געפינט זיך אין בית האסורים;

און ער האט דעם זכות ארויסנעמען דעם בן המלך פון בית האסורים, און ברייגנען אים אל אביו המלך בהיכל מלכותו, איז דאך פארשטאנדיק דער גודל המרץ וההשתדלות וואס ער וועט אריינלייגן אין דערויף, און ער וועט דאס טאן בשמחה, ווארום ער האט זוכה געווען אז ער קען ברייגנען דעם בן המלך פון בית האסורים לאביו המלך בהיכל מלכותו.

איז בשעת ער גייט ארויס אין גאס, און טרעפט א אידן וואס געפינט זיך אין חו"ל ברוחניות וואס אוירה טמא וגושה טמא, און ער פועל׳ט אויף אים ער זאל מאכן א ברכה – ברוך אתה ה׳, האט ער אים ארויסגענומען פון בית האסורים, און האט אים געבראכט לאביו המלך בהיכל מלכותו.

און ס׳איז דאך פארשטאנדיק אז דער גודל השמחה ביי דעם מלך איז דא דוקא בשעת דער בן איז געווען פריער אין בית האסורים; בשעת ער ברייגנט דעם בן המלך פון א צווייטן חדר, אין דעם חדר לפנים מחדר וואו דער מלך געפינט זיך – ער ברייגנט אים פון דער עזרה אין היכל און אין קה"ק, איז דאס טאקע א גרויסע זאך, אבער טבע המלך איז אז דאס ברייגנט ניט ארויס אויף אזוי פיל שמחה ותענוג;

דוקא בשעת דער בן איז געווען פריער בשבי׳ און בביח האסורים, און פון דארטן ברייגנט ער אים צו אביו המלך בהיכל מלכותו, דעמולט פועל׳ט ער ביים מלך א שמחה גדולה און א תענוג א סאך מער ווי בשעת דער בן איז פריער געווען בבית המלך.

און דערפון איז דאך פארשטאנדיק אז וואס דער ביח האסורים איז גרעסער, איז דא ביי דעם מלך מער שמחה ותענוג, דערפון וואס מ׳האט געבראכט פון דארטן בנו יחידו.

Click here or scan
to download this farbrengen
30 pages

This year's קביעות!

ש"פ שלח, כ"ה סיון, מבה"ח תמוז
תשל"ז

וי"ה"ר אז מ'זאל פאריכטן דעם אזוי גערופענעם "חוק", און ס'זאל זיין "גיור כהלכה" דוקא, וואס דורך דעם וועט זיין שלימות העם, צוזאמען מיט שלימות הארץ, און מיט שלימות התורה, ביז אז מ'וועט זוכה זיין צו די גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקינו, ובקרוב ממש.

* * *

טל. מ'האט דאך גערעדט פריער וועגן די הוראות וואס מ'נעמט פון שב"מ חודש תמוז – וואס שב"מ תמוז איז דאך כולל אלע טעג פון חודש תמוז, סיי די טעג פון דעם מאסר, וואס דער מאסר איז געווען אין די טעג פון חודש סיון, און די ערשטע טעג פון חודש תמוז, און ס'איז אויך כולל די טעג פון דער גאולה בי"ב תמוז.

וואס בשעת דאס איז געווען בפעם הראשונה, איז פריער געווען אן ענין של מאסר, און דערנאך איז געקומען די גאולה; אבער בשעת דער ענין חזר'ט זיך איבער בכל שנה ושנה, איז ראס מלכתחילה אין אן אופן אז מ'ווייסט אז ס'איז דא דער ענין הגאולה.

וואס כהנ"ל איז דאך בי"ב תמוז בכל שנה – און בש.ז. קומט צו א דבר נוסף, אז ס'ענדיקט זיך איין יובל שנים, חמישים שנה, פון דעם ערשטן י"ב תמוז בשנת תרפ"ז.

וואס מ'געפינט דאך בנוגע להלכה אז חמישים שנה איז א תקופה מיוחדת, ווי מ'זאגט אז עולמו של יובל איז חמישים שנה (קידושין טו, א), ד.ה. אז בש.ז. ענדיקט זיך דער ערשטער יובל שנים, און ס'הויבט זיך אן די שנה החמישים ואחת – דער צווייטער יובל.

וואס דערפון איז דאך פארשטאנדיק אז דעמולט דארף זיך אנהויבן א נייע תקופה אין אן אופן וואס איז שלא בערך צו דעם וואס איז געווען פריער. ד.ה. אז וויפל מ'האט נאר אויפגעטאן במשך פון די פריערדיקע חמישים שנה, איז בשעת ס'קומט שנת החמישים ואחת, און ס'הויבט זיך אן דער צווייטער יובל שנים, דארף מען מוסיף זיין אין די אלע ענינים פון הפצת התורה והיהדות, אין אן אופן וואס איז שלא בערך צו פריער, ווארום ס'איז דא דער ציווי – וואס דאס איז אויך א נתינת כח – "מעלין בקודש" (ברכות כח, א).

און בשעת ער טענה'ט אז מ'מאנט פון אים אן ענין וואס איז שלא בערך, און ס'איז א שווערע זאך – זאגט מען אים אז "אין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו" (ע"ז ג, סע"א), מוז מען זאגן אז דער אויבערשטער האט אים געגעבן די כחות אויף דערויף.

און דאס איז דאך ניט שווערער פון קי"ס – וואס ע"ד הענין פון קי"ס איז דאך אויך געווען ביי רפב"י, אז דער נהר איז נבקע געווארן פאר אים, און ניט נאר פאר אים נאר אויך פאר די בני לוי' שלו (חולין ז, א). ביז אז מ'געפינט נאך א גרעסערן ענין פון קי"ס – ווי די גמרא (ע"ז י, ב) זאגט אז "דוטי דאית בכו מחי' מתים", וואס דאס איז א גרעסערער ענין פון קי"ס.

ובפרט אז מ'מאנט ביי אים מערניט ווי ער זאל אונטערלייגן זיין "אצבע קטנה" צו די אבן גדולה, ווי ס'ווערט דערציילט אין שהש"ר און קה"ר בתחלתו אז דורך דעם וואס ער האט צוגעלייגט זיין אצבע קטנה צו די אבן גדולה, איז ער אנגעקומען צוזאמען מיטן אבן אין ירושלים.

מ'איז אבער מדגיש אז ער דארף אונטערלייגן זיין אצבע קטנה, ניט קיין סברא שכלית וכו', נאר אן אצבע קטנה. – ניט דער טייטש אז מ'מאנט ביי אים ער זאל אונטערלייגן צום אבן ביידע פלייצע'ס זיינע, מיט אלע

Click here or scan
to download this farbrengen

בלתי מוגה

31 pages

מוצאי ש"פ שלח, כ"ו סיון, מבה"ח תמוז תשל"ח

און דערנאך איז איינער משנה פון דער שליחות, און דער צווייטער איז מקיים די שליחות – צי דאס הייסט אז דאס איז פונקט ווי דער משלח האט דאס געטאן, בכחו ובשלימותו, אדער אז דאס איז א באזונדער ענין, וויבאלד אז די שליחות איז בטל געווארן –

איז בנוגע למעשה בפועל זאגט דאך דער פסוק קלאר אז "יהושע בן נון וכלב בן יפונה חיו מן האנשים ההם", און ווי רש"י איז מסביר אז "נטלו חלקם של מרגלים בארץ" – וואס דערפון איז פארשטאנדיק אז יהושע וכלב האבן ממלא געווען שליחותו של משה רבינו.

סב. דערפון קומט ארויס נאך א הוראה:

בשעת מ'טרעפט א אידן וואס פירט זיך שלא כדבעי, און ער הארעוועט מיט אים און טענה'ט זיך אויס מיט אים ער זאל זיך פירן כדבעי, ער האט שוין גערעדט מיט אים 99 מאל און ס'האט ניט געהאלפן – זאגט מען אים אז ס'איז דא דער ציווי התורה "הוכח תוכיח את עמיתך"[248], און ווי די גמרא[249] זאגט "אפילו מאה פעמים".

טענה'ט ער אבער: וואס איז ארויסגעקומען דערפון וואס ער האט גערעדט מיט יענעם 99 מאל; ער האט טאקע מקיים געווען דעם ציווי פון "הוכח תוכיח את עמיתך", כמבואר אין פוסקים[250] אז דער ציווי פון "הוכח תוכיח" איז לאו דוקא אויב ער ווייסט אז יענער וועט דאס מקיים זיין – אבער אעפ"כ, וואס האט דאס אויפגעטאן בנוגע לפועל?

זאגט מען אים אז ער דארף טאן אפי' על הספק, און אפי' אויף א ספק ספיקא, ווארום כולי האי ואולי וועט דאס אויפטאן אויף יענעם. און אפי' אויב ער האט שוין געפרואווט 99 מאל כפשוטו (ניט קיין לשון של גוזמא), דארף ער זיך ניט אפשטעלן, און ער דארף רעדן מיט אים דעם הונדערטסטן מאל.

דערנאך זאגט מען אים נאכמער:

אפי' אין א פאל וואס ס'איז געווען א מלאכה שנעשתה ע"י שנים; ער האט גערעדט מיט יענעם אידן, און א צווייטער און א דריטער האט אויך גערעדט און געטאן מיט יענעם אידן – און דערנאך האט זיך איינער אפגעזאגט דערפון דערפאר וואס ער האט זיך מייאש געווען, דערזעהנדיק אז עס פועל'ט ניט אויף יענעם – דארף ער ניט נתפעל ווערן דערפון, און ער דארף ממשיך זיין ווייטער טאן מיט יענעם אידן.

ווארום פונקט אזוי ווי ער גלויבט אין דעם אויבערשטן און אין תומ"צ, און ער גלויבט אין דער נצחיות פון תורה

בלתי מוגה

מוצאי ש"פ שלח, כ"ח סיון, מבה"ח תמוז תשל"ט

געוואוינט ער זיך אפ פון הארעווען און טאן מיט זיך,

און דעמולט איז ווען ער קומט צו א דבר חדש אין וועלכן ער איז ניט רגיל, קען ער דורכפאלן, וויבאלד אז זיין רגילות איז נאר צו טאן ענינים שהורגל בהם.

נב. ולדוגמא:

ער טוט יעדער זאך אין וועלכע ער איז הורגל געווארן: ער איז הורגל געווארן אין אכילה ושתי׳ דריי מאל א טאג, עסט ער דריי מאל א טאג - דעם "ברעקפעסט", דעם "לאנטש", מיטן "דינער" (אדער "סאפער"), און אויב ער איז נאך מקפיד אין דערויף איז ער אויך מוסיף דעם "בראנטש", מיט אלע ענינים וואס די מדינה האט צוגעטראכט!

און ווען מ׳הויבט אן טענה׳ן - היתכן, ווי פיל איז א שיעור צו עסן?!

ובידוע דער סיפור מיטן ניגון הידוע "עסן עסט זיך" וכו׳.

טענה׳ט ער - "דינא דמלכותא דינא". ווי די מלכות האט איינגעפירט אז מ׳גיט א הפסק אין עבודה - ווי! עבודה כפשוטה. ניט אין עבודת ה׳], ובמילא דארף מען עסן "ברעקפעסט", און דערנאך דארף מען עסן "לאנטש". און דערנאך "סאפער" און "דינער", און אין צווישן האט ער נאך "בראנטש", און "פייוו א קלאק טי" וכו׳,

[מיין בקיאות אין דער ענגלישער שפראך איז ניט אזוי גרויס אז איך זאל קענען אויסרעכענען אלע עניני אכילה וואס מ׳האט זיך איינגעקערט איינשטעלן אין דעם זעלבן מעת-לעת].

ס׳איז דאך א דבר מפליא: אין איין מעל"ע זיינען איינ-געשטעלט געווארן אלע-ערליי סארטן אכילה. וואס יעדערער פון זיי האט זיך זיין "שמו אשר יקראו לו" בלשון עם זו, כדי אז ס׳זאל האבן א חיות בא עם זו!

טענה׳ט ער - אז ער איז געוואוינט געווארן דערצו! זאגט מען אים: נו, איז וואס איז אז דו ביסט געוואוינט דערצו, טו ניט קיין געוואוינטע זאך!

צו אזא מענטשן איז שווער צו צוגיין, ווארום זיין הנהגה איז אין אן אופן אז ער טוט נאר א זאך אין וועלכע איז איינגעוואוינט געווארן, ער לערנט אן ענין אין תורה מערנים ווי "מאה פעמים", דערפאר וואס אזוי איז זיין רגילות, ובמילא געוואוינט ער זיך אפ פון הארעווען מיט זיין טבע,

Click here or scan
to download this farbrengen
61 pages

⭐ Editor's Pick
MUST LISTEN to the recording

This year's קביעות!

ש"פ שלח, כ"ג סיון, מבה"ח תמוז תש"מ

דער ענין פון "שלח לך אנשים ויתורו את ארץ כנען אשר אני נותן לבני ישראל"[78] ברוחניות העניניםובעבודת האדם – איז:

א איד דארף ארויסגיין אין וועלט, אין "ארץ כנען", און באקוקן איר ווי מ'דארף איר איינעמען און מאכן פון איר "ארץ ישראל", "ארץ אשר גו' תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה"[79], און "ארץ" – "שרצתה לעשות רצון קונה"[80], "ישראל" – "כי שרית עם אלקים ועם אנשים ותוכל"[81].

ובלשון ההלכה[82] – אז "כל מעשיך יהיו לשם שמים" און "בכל דרכיך דעהו"[83].

קומט צוגיין דער יצה"ר און טוט זיך אן ווי א צווייטער איד, און טענה'ט: "עז העם היושב בארץ": די ארציות און גשמיות און חומריות העולם איז צו שטארק אז מ'זאל עס קענען איינעמען און מאכן פון דעם א הכשר מצוה, ועאכו"כ א מצוה אליין!

טענה'ט דער איד צוריק: דער אויבערשטער האט דאך מיר אראפגעשיקט אין וועלט, אין ארץ, בכדי צו איר איבערמאכן, אז "כל מעשיך יהיו לשם שמים" און "בכל דרכיך דעהו"?!

ענטפערט אים דער יצה"ר: איך קום ניט על דעת עצמי צו זאגן אז "עז העם היושב בארץ", אז די ארציות ותומריות העולם איז צו שטארק מ'זאל עס איבערמאכן – איך בין א שליח פון משה רבינו, וואס ער האט מיר געשיקט אין "ארץ" צו זעהן וואס פאר אן ארץ דאס איז!

כז. דערנאך איז ער צו זיך מצרף נאך ניין אידן, ווערט דאס אן עדה קדושה, וואס דאס זיינען די צען מרגלים ולפלא אז דעם ענין אז אן עדה קדושה איז עשרה לערנט מען אפ דוקא פון די צען מרגלים[84]!,

און זיי קומען און רעדן אלע מיט דעם זעלבן נוסח און זעלבן סגנון, און זיי באווייזן דעם אידן א געחתמ'טע פאפירל אז זיי זיינען שלוחים פון משה רבינו, ווי עס שטייט "שלח לך", "וישלח אותם משה", וואס דאס באווייזט אויף דעם ענין השליחות,

און זיי שרייען אז זיי זיינען שלוחים אין דעם ענין גופא – צו זעהן וואס פאר אן "ארץ" דאס איז –

במילא זאגן זיי צו דעם אידן אז "עז העם היושב בארץ" – די וועלט איז צו שווער צו איבערמאכן, במילא בלייב-שטעקן

Click here or scan
to download this farbrengen
61 pages

בלתי מוגה

⭐ Editor's Pick

ש"פ שלח, י"ח סיון
תשמ"א

אז אע"פ וואס בשעה ער מאכט א חשבון צדק מיט זיך זעט ער אז ער איז אן "עני" אין תומ"צ, און אפשר איז עס ניט נאר וואס ביי אים קומט אויס אזוי נאר די מציאות איז טאקע אזוי - קען ער דאך טראכטן, ווי קען ער גיין געבן א צווייטן אידן הורה וכצוות - זאגט מען אים אז וויבאלד ער איז א איד און האט א ציווי אויף צדקה רוחנית, האט מען אים זיכער געגעבן כח אויף דעם, אז ער זאל טאן מיט יענעם און זיכער וועט ביי אים ניט פעלן בעבודתו.

וואס דעריבער - יעדער איינער וואס צו אים איז דערגאנגען וועגן די משנה אין פרקי אבות "והעמידו תלמידים הרבה" - האט דערפון א הוראה און א נתינת כח אז ער דארף אין דעם טאן.

יד. ובפרט נאך בדורנו זה - וואס אע"פ אז אכשור דרא בתמי'[71] - זעט מען דוקא בדורנו זה א דבר הכי נפלא: אז לב ישראל ער הוא להקב"ה להורהו ולמצוותיו[72] אין אן אופן וואס ס'איז קיינמאל ניט געווען אזוי,

אידן זיינען בהתעוררות און לב ישראל "ער" אנצונעמען אויף זיך תומ"צ, ובמיוחד זעט מען דאס בא די יוגנט.

מ'דארף נאר ניט מיד ווערן פון זוכן און געפינען די אידן און רעדן מיט זיי בדרכי נועם ובדרכי שלום, וואס דעמולט איז א זיכערע זאך אז מ'וועט פועל'ן, וויבאלד אז לב ישראל איז איצטער "ער".

וואס דערפאר איז בדורינו זה נאכמער א זמן כוכשר און זמן מסוגל צו טאן אין דעם ענין פון "והעמידו תלמידים הרבה", וויבאלד אז אידן זיינען מערער גרייט הערן און מקבל זיין תורה ומצוות איצטער לגבי ווי ס'איז געווען אין דורות שלפנ"ז.

טו. און דערצו קומט צו דער דיוק אז עס דארף זיין "והעמידו תלמידים הרבה". וואס לכאורה איז דער לשון בלתי רגיל כלל בקשר לענין זה: בנוגע "הלמידים הרבה" האט געדארפט שטיין א לשון אז ער זאל לערנען מיט "הלמידים הרבה", אדער זוכן, אדער געפינען, אדער משפיע זיין אויף "תלמידים הרבה"; דער לשון "והעמידו תלמידים הרבה" איז אבער לכאורה ניט מהאים לענין זה?

Click here or scan
to download this farbrengen
57 pages

בלתי מוגה

ש"פ שלח, כ"ח סיון, מבה"ח תמוז תשמ"ב

מצרף זיין צו זיך נאך נייך אידן, טוב לבריות – היינט וואס זאגט מען אז די הוראה צו טאן אין טוב לשמים און טוב לבריות לערנט מען אפ במיוחד פון קביעות שנה זו (פון ב׳ דר"ח תמוז)?!

איז די הסברה בזה:

מ׳קען טאן אין טוב לבריות דערפאר וואס דער רבי האט אזוי געהייסן, ובפרט אז ער איז נשיא דורינו. וואס דעמולט טוט מען טאקע אין טוב לבריות, אבער דער טוב לבריות איז א חלק און א המשך פון טוב לשמים (מ׳טוט דאס ווייל דער __רבי__ האט געהייסן טאן אין דעם), אבער ניט ווייל ער האט אויך א געפיל צו די בריות מיט וועלכע ער טוט, ד.ה. טוב לבריות אלס אן ענין בפ"ע.

איז בנוגע צו א צדיק גמור – איז טאקע קיין נפק"מ ניט צי ער טוט אין טוב לבריות מצד דעם וואס דער רבי הייסט (ד.ה. אז דאס איז א חלק פון טוב לשמים), אדער ער טוט דאס אויך ווייל ער האט אין דעם א געפיל – ביידע אופנים טוט ער אין טוב לבריות בשלימות;

ס׳איז דאך אבער ידוע דער פתגם[82] אז "הלואי בינוני", ד.ה. הלואי אז מ׳זאל זיין בדרגת בינוני, און בנוגע צו א בינוני (אדער איינער וואס איז נידעריקער דערפון) איז דא א נפק"מ און א שינוי אין דעם טוב לבריות אויב ער טוט דאס נאר ווייל דער רבי האט געהייסן טאן אין דעם אדער אויך ווייל ער האט א געפיל צו די בריות מיט וועלכע ער טוט,

ווי מ׳זעט במוחש אז בשעת ער טוט אין דעם נאר ווייל דער רבי האט אזוי געהייסן, נאר ווייל דאס איז א חלק פון טוב לשמים – פעלט אין דעם סבר פנים יפות ווען ער רעדט מיט דעם צווייטן. משא"כ בשעת ער טוט אין דעם אויך ווייל ער האט א געפיל אין דעם, ד.ה. ער טוט אין טוב לבריות אויך אלס אן ענין בפ"ע (ניט נאר אלס א חלק פון טוב לשמים), איז ביי אים דא בשלימות דער סבר פנים יפות.

וואס דאס איז דער חידוש אין דער הוראה פון יום השלישי שהוכפל בו כי טוב, טוב לשמים וטוב לבריות, אויף דעם ענין פון טאג איז טוב לשמים וטוב לבריות

Editor's Pick
Many are learning תשמ"ב
Click here or scan
to download this farbrengen
59 pages
This year's קביעות!
בלתי מוגה

ש"פ שלח, כ"ג סיון, מבה"ח תמוז
תשמ"ג

הקפות דאביו ז"ל.

* * *

כו. מ׳האט פריער דערמאנט וועגן דער "פגישה" וואס קומט פאר כשבת זה (ולפניי ולאחריי). אזוי ווי וועגן אלע ענינים מ׳האט אויסגערופן, אבער ניט וועגן דער "פגישה" וועל איך זיין דער ממלא מקום צו רעדן וועגן דעם.

ווי עס פירט זיך מאכט מען א "פגִישה" כמ"פ כשנה, און יעדער מאל קלייבט מען אויס צו רעדן וועגן אן ענין מיוחד בהשקפת העולם.

די "פגישה" קומט פאר בהשגחה פרטית אין דער שבוע פון פ׳ שלח. צי מ׳האט מכוון געווען אדער ניט – האט פ׳ שלח זיכער א שייכות מיט דער "פגישה", ווייל ס׳איז דאך בהשגח"פ, און דעריבער איז דא א הוראה פון פ׳ שלח וואס מ׳קען אפלערנען בקשר מיט השקפת העולם, כתורת הבעש"ט[124] אז פון יעדער זאך וואס א איד זעט אדער הערט דארף ער אפלערנען א הוראה בעבודת השם.

כז. די כללות׳דיקע הוראה פון פ׳ שלח איז – ווי מ׳האט פריער גערעדט (ס"ז ואילך) – אז מ׳דארף ארויסשיקן ("שלח") פון זיך און פון די אייגענע ד׳ אמות און גיין איינגעמען אנדערע מקומות, ביז מקומות רחוקים. יעדערער דארף זיין א שליח און ארויסגיין פון דעם אייגענעם רשות צו פארשפרייטן אידישקייט בכל המקומות ביז בכל העולם כולו אויף מאכן דירה לו ית׳ בתחתונים.

וואס עפ"ז וועט מען האבן אן ערקלערונג אויף א שאלה וואס מ׳פרעגט אין וועלט.

ס׳איז דא א שאלה וואס אנדערע פרעגן, ובפרט יונגט וואס זיינען געבארן געווארן במדינה זו און זיינען קיינמאל ניט געווען מעבר לים:

Click here or scan
to download this farbrengen
54 pages

בלתי מוגה

ש"פ שלח, כ"ו סיון, מבה"ח תמוז
תשמ"ה

טוט זיך במקום שני בכדי זיי זאלן קענען דארטן נתעלה ווערן.

ואדרבה: דער ענין האט נאכמער שייכות מיט נשים ווי מיט אנשים, ווייל דער קלקול השלוחים (חטא המרגלים) האט גע׳פועל׳ט אויך אויף די משלחים אנשים און זיי זיינען דערפאר נענש געווארן, "אבל על הנשים לא נגזרה גזרת המרגלים לפי שהן היו מחבבות את הארץ, האנשים אומרים[116] נתנה ראש ונשובה מצרימה, והנשים אומרות[117] תנה לנו אחוזה"[118], ד.ה. אז די נשים האבן ארויסגענומען פון טענת המרגלים נאר דעם צד הטוב בחביבות הארץ.

כג. נוסף להנ"ל – האבן די אידן וואס שלאפן בעת דער התוועדות א "לעבעדיקן מוסר זאגער" (כמובן, בדרכי נועם ובדרכי שלום) פון די אידן וואס בא זיי איז געווען "שלח" און זיי האבן זיך מטלטל געווען קומען אהערצו אויף דעם שבת ממקומם:

בשעת דו זעסט אז ניט קוקנדיק אויף דעם טלטול וטירחא פון אוועקגיין מביתם און איינשטיין שבת אין א פרעמדן ארט ניט מיט די אייגענע בני בית, זיינען יענע אידן אוועק ממקומם בכדי קומען צו דער התוועדות און צו דאווענען אין דעם ביהכנ"ס וביהמ"ד וואו נשיא דורנו האט מתפלל געווען און געלערנט עשר שנים רצופות – ווי אונטערשטייסטו זיך צו ווייזן זיי אז דו שלאפסט (און מ׳טורקעט דיר צו אויפשטיין), ווען דו האסט זיך אויסגעשלאפן אויף דער אייגענער בעט, און געפראוועט שבת מיט די אייגענע בני בית און געגעסן וואס דו האסט געוואלט?!...

לערן זיך פון דעם "לעבעדיקן מוסר זאגער": א איד וואס האט זיך אהער מטלטל געווען מיט א טירחא גדולה, ואעפ"כ שלאפט ער ניט בא דער התוועדות – איז וואס שלאפסטו?!

פון וואס ביסטו פארמאטערט – פון גשמיות? נייך! ווייל כאמור, דו האסט די אייגענע בעט און עסט וואס דו ווילסט, און דו האסט בכלל גשמיות בשלימות מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה[119]! נאר דו ביסט פארמאטערט פון חומריות: גשמיות האסטו, נאר "על חטא שחטאנו ביצר הרע" – דו שלעפסט אויף זיך דעם יצה"ר[120] און דו קאכסט זיך אין חומריות, במילא מאטערט עס דיר אויס, ניט פארמאטערטקייט מצד דעם גשם הגוף, נאר מצד חומר הגוף!

בלתי מוגה

Click here or scan
to download this farbrengen

52 pages

ש"פ שלח, כ"ח סיון, מבה"ח תמוז תשמ"ו

ובנוגע לענייננו:

וויבאלד אז נשיא דורנו האט עס געשריבן אין אן אגרת (ניט אין א מאמר חסידות), ביחד עם זה האט ער טאקע אויך מצרף געווען א מאמר*[44], אבער אויף דעם מאמר שטייט "מאמר", משא"כ די אגרת איז א אגרת – איז מובן, אז דאס איז שייך צו אלע אידן, און בכדי צו מקיים זיין דעם תוכן האגרת דארף מען ניט אנקומען צו ידיעת פנימיות התורה, און מ'דארף דערצו ניט מאכן קיינע הכנות, און לויפן אין מקוה און זיך טובל זיין ש"י פעמים

– אין ניקאלאיעוו (וואו איך בין אויפגעוואקסן) איז געווען א איד וועלכער פלעגט זיך טובל זיין בכל יום ויום ש"י פעמים. מ'האט דערפון ניט געמאכט קיין טאראראם, מ'האט זיך מיט אים ניט ארומגעטראגן, אבער אלע האבן געוואוסט, פארוואס בלייבט דער איד אין מקוה לענגער פאר אנדערע – ווייל ער איז זיך טובל 310 מאל!

בשעת מ'באקומט אבער אן אגרת פון נשיא דורנו, דארף מען ניט פריער גיין לויפן זיך טובל זיין ש"י פעמים, ס'איז גענוג איין מאל, און נאכמער – מ'דארף זיך אפילו ניט טובל זיין איין מאל, ווארום אין אגרת שטייט אפשר אן ענין שהזמן גרמא וועלכן מ'דארף גלייך אפטאן, איז לכל לראש – ווען מ'באקומט אן אגרת פון נשיא דורנו, דארף מען צום אלעם ערשטן לייענען וואס ער שרייבט בכדי מ'זאל וויסן וואס מ'דארף טאן!

ט. דערפון איז מובן די הוראה שטייענדיק בשבת מברכים תמוז, ובפרט בקביעות שנה זו – שבת פ' שלח:

שטייענדיק אין דעם שבת וואס איז מברך גאנץ חודש תמוז, כולל ובמיוחד דעם חג הגאולה פון י"ב–י"ג תמוז, ובפרט אז ס'איז אויך שבת פ' שלח – איז מצות היום, ובלשון הש"ס[45] – "מצוה דהוה זהיר בה טפי", ובלשון שיחות בעל הגאולה[46] (טאקע געבראכט פון קבלה[47]), דער "שער" דורך וועלכן עס זיינען עולה כל עניני התורה ומצוות כולל "כל דרכיך" און "כל מעשיך" – איז די עבודה ושליחות וואס דער בעל הגאולה האט געגעבן כל אנשי הדור – "יפוצו מעינותיך חוצה", מיט די אלע דריי לשונות בדוקא, "יפוצו" – באופן

Click here or scan
to download this farbrengen
57 pages

This year's קביעות!

ש"פ שלח, כ"ג סיון, מבה"ח תמוז תשמ"ז

גלייך נאך פרשת המרגלים?

איז מבואר בחז"ל[52], אז היא הנותנת: וויבאלד אז דער אויבערשטער האט געזען ווי אידן זיינען געווארן אראפגעפאלן מצד חטא המרגלים וואס האט גורם געווען אז זיי וועלן ניט אריין אין ארץ ישראל – האט ער זיי גלייך מבטיח געווען "כי תבואו אל ארץ מושבותיכם", אז זיכער וועט ער מקיים זיין הבטחתו און ברענגען אידן אין ארץ ישראל. און דארטן וועט מען מקריב זיין קרבנות צוזאמען מיט נסכים – וואס דאס (נסכים) איז אן עבודה באופן פון המשכה מלמעלה למטה אין וועלט (היפך פון טענת המרגלים), יורד לשיתחין[53] שמחוללין ויורדין עד התהום[54], ד.ה. אז דאס נעמט דורך כל כדור הארץ, און מיט מנחת סולת, און יין – רזי תורה, ושמן – רזי דרזין[55].

כג. דאס איז אויך אן ענטפער בנוגע צו דעם ענין הגלות איצטער – וואס לאחרי 1900 יאר אין גלות און מ'שרייט "עד מתי", ואעפ"כ איז משיח נאך היינט ניטא!

דארף מען וויסן, אז יעדער טאג וואס קומט צו אין גלות איז טאקע מר מאד, אבער ביחד עם זה: יעדער טאג אין גלות ווערט א טאג נעענטער צו דער גאולה, צו דער קיום ההפטרה וועגן שלוחי יהושע, וועלכע האבן אויפגעטאן "נמוגו כל יושבי ארץ", ביז די כניסה לפועל.

בדוגמא ווי דאס איז געווען בזמן משה, אז דורך שילוח המרגלים, וואס האט לכאורה דערנאך געבראכט אז מ'זאל בלייבן אין מדבר – האט דאס גופא פארלייכטערט די וועג צו דער גאולה וכניסה לארץ, ובפרט דורך די שלוחי יהושע, כנ"ל.

און דאס קומט ארויס בגלוי אין די הפטרה, וואו עס רעדט זיך וועגן מרגלי יהושע – כידוע אז דער ענין ההפטרה איז געקומען מצד גזירת המלכות[56], ענין הגלות און דוקא מצד הגלות – קומען ארויס די ענינים (פון תושב"כ) מער בגילוי, כולל די פעולה פון שילוח המרגלים ע"י משה.

Click here or scan
to download this farbrengen
52 pages

ש"פ שלח, כ"ו סיון, מבה"ח תמוז
תשמ"ח

אידן עד סוף כל הדורות, ועאכו"כ פון דור שלו, האט ער דאך זיכער געוואוסט די תכונות פון אנשי דורו - איז ווי קומט עס אז ער זאל שיקן אזוינע מענטשן וואס פון זיי איז דערנאך ארויס דעם גאנצן טומל וכו'?!

די קשיא ווערט נאך שטארקער לויט דעם וואס עס שטייט "שלח לך - לדעתך", אלס שלוחים של משה רבינו, וואס שלוחו של אדם כמותו: בשלמא אויב דאס וואלט געווען נאר מצד ציווי ה', פירט אויס משה דעם אויבערשטן'ס רצון מיט שיקן די מרגלים, אבער דערביי איז ניט מוכרח זאגן אז זיי זיינען שלוחים של משה רבינו וועלכע זיינען כמותו דהמשלח; וויבאלד אבער אז "שלח לך - לדעתך", קומט אויס אז די מרגלים זיינען שלוחים של משה, וואס שלוחו של אדם כמותו[21] ביז כמותו ממש[22] - מאכט דאס די קשיא נאך שטארקער ווי קומט עס אז משה זאל שיקן שלוחים, וועלכע זיינען כמותו ממש פון משה רבינו, וואס פון זיי איז ארויס וואס איז ארויס?!

איז דאס פארשטאנדיק ע"פ דברי רש"י אז "אותה שעה כשרים היו".

און נאכמער - ע"פ המבואר אין די "חסיד'ישע פרשה" אין לקו"ת פון דער וואך [וואס אידן לערנען אים במשך שבוע זה, ועאכו"כ ביום השבת; ואפילו אויב מ'האט ניט עספראוועט לערנען די גאנצע פרשה בלקו"ת, האט מען געלערנט עכ"פ די התחלה], וואו ס'איז מבואר, אז די מרגלים זיינען געווען ניט נאר כשרים, נאר במדריגה נעלית ביותר.

איז דערפון מובן, אז "שלח לך" פון די מרגלים - איז א הוראה נצחית (אזוי ווי אלע ענינים אין תורה היא נצחית, כמבואר בתניא[23] ובלקו"ת בכ"מ[24]) - כולל די הוראה הנ"ל אז בא יעדער איד דארף זיין "שלח לך" - ווייל (אע"פ אז די מרגלים האבן בפועל מקלקל געווען, איז אבער) בשעת שילוח המרגלים ע"י משה,

בלתי מוגה

ש"פ שלח, כ"ח סיון, מבה"ח תמוז
תשמ"ט

עמהם", איז פארשטענדיק אז מצד דעם גייט משה דערמיט, אבער ניט ווי משה איז מצ"ע].

משא"כ מצד דרגת יהושע, "פני לבנה", עלמא דאתגליא, איז דא אן ארט אויף דעם העלם והסתר העולם, און ניט נאר א העלם והסתר צוליב בחירה, נאר א העלם והסתר אמיתי, מבחי' ישת חושך סתרו. און דעריבער איז דורך אים דורכגעפירט געווארן די כניסה לארץ בכדי מאכן א דירה בתחתונים.

ה. ויש לקשר זה מיט דעם ענין פון כ"ח סיון, וואס דעמולט איז מען געקומען אין "ארץ נושבת" (חצי כדור התחתון) דער ארט וואו ס'איז געווען כ"ק מו"ח אדמו"ר בעשר שנים האחרונות בעלמא דין און האט זיך עוסק געווען אין הפצת התורה והיהדות וכו' - און מ'האט אים מסייע געווען בעבודתו, אדער דורך מניעת דברים, באווארענען זאכן וואס זיינען ניט געווען שייך צו אים, אדער דורך מוסיף זיין ענינים אלס א סיוע בעבודתו, ביז אין אן אופן אז ס'איז געווארן "כמוך" ממש.

וע"פ האמור לעיל, אז כ"ח איז אותיות כח, יש להוסיף אז דער טאג גיט "כח" מיוחד אין דער עבודה פון "לדעתך", וואס האט זיך אויפגעטאן בשלימות קומענדיק אין ארץ נושבת, נוסף צו דער כח אויף מקיים זיין ציוויי ה' (דער ערשטער אופן העבודה הנ"ל).

ובפרט ווען מ'שטייט אין שנת הארבעים, בדוגמת שנת הארבעים אין מדבר (וואס איז געקומען אלס א תוצאה פון מעשה המרגלים), וואס דורך דעם קומט מען צו דער שלימות פון "לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע".

[בענין ר"ח תמוז, שמורה על ענין האתהפכא, שתמוז הוא שם ע"ז ונתהפך ונעשה שם חודש במנין בנ"י]:

ו. ואע"פ אז שמות החדשים עלו עמהם מבבל - איז איין פירוש בזה, אז "עלו עמהם מבבל"[18], אבער אויך לפני זה זיינען זיי געווען שמות החדשים, און אויך לויט דעם אנדער פירוש (אז די שמות זיינען געקומען פון בבל), האבן דאס אידן מהפך געווען

Click here or scan
to download this farbrengen
32 pages

⭐ Editor's Pick
כ"ח סיון תשמ"ט - כקביעות שנה זו

This year's קביעות!

בלתי מוגה

ש"פ שלח, כ"ג סיון, מבה"ח תמוז תשנ"ב

אנשים שבמקרא לשון חשיבות, ואותה שעה כשרים היו"[18] (אלא שאח"כ באו ענינים בלתי־רצויים כו'). ומודגש עוד יותר בהפטורה דפ' שלח, „וישלח יהושע בן נון . . שנים אנשים מרגלים גו'"[19] — ששילות המרגלים דיהושע הי' באופן רצוי מתחילה ועד סוף.

והענין בזה:

„שלח" — גם רומז על השליחות ד־כאו"א מישראל, שנשמתו („חלק אלקה ממעל ממש"[20]) נשלחה וירדה לעוה"ז ונתלבשה בגוף[21] כדי למלא שליחותו של הקב"ה לעשות לו ית' דירה בתחתונים[22], שזהו תוכן הענין דכיבוש וכניסה לארץ (שבקשר לזה הי' שילוח המרגלים) — לעשות מארץ כנען[23] (תחתון שאין תחתון למטה ממנו) ארץ ישראל, „ארץ שרצתה לעשות רצון קונה"[24], ארץ שחדורה בקדושה ויהדות („אַ אידישע לאַנד"), תורה ומצוותי'.

ולצורך הכיבוש והכניסה לארץ (לע־שות לו ית' דירה בתחתונים) בא „שלח לך אנשים ויתורו את ארץ כנען" — להתבונן במעמדה ומצבה של הארץ, „וראיתם את הארץ מה היא (יש ארץ מגדלת גיבורים ויש ארץ מגדלת חלשים) . . הבמחנים אם במבצרים וגו'"[25], ועד"ז בנוגע להתבונ־נות בשאר הפרטים[26] שנימנו בפרשה כפי שהם בעבודה הרוחנית דכיבוש הארץ לעשותה דירה לו ית' — כדי לידע כיצד

Click here or scan
to download this farbrengen
16 pages

ש"פ שלח, כ"ו סיון, מבה"ח תמוז תנש"א

עסק כל העולם אלא לדעת את ה׳ בלבד, ולפיכך יהיו ישראל חכמים גדולים ויודעים דברים הסתומים וישיגו דעת בוראם כפי כח האדם, שנאמר כי מלאה הארץ דעה את ה׳ כמים לים מכסים״.

יד. וכן תהי׳ לנו — שתיכף ומיד ממש, ביום זה, יום הש״ק פרשת שלח, מתקיימת בפועל ממש **הבשורה שבפרשת השבוע: „בישר להם שיכנסו לארץ״, וכסיום וחותם ההפטורה:** „נתן ה׳ בידינו את כל הארץ וגם נמוגו כל יושבי הארץ מפנינו״,

— כולל ובמיוחד (עי״ז) שגם ברגעי הגלות האחרונים עומדים בתוקף על שלימות הארץ בנוגע לחלקי הארץ שכבר ניתנו ע״י הקב״ה לבעלותם של בנ״י שלא להחזיר ח״ו אף שעל משטחי ארץ ישראל לאומות העולם[156] —

וכל בנ״י באים לארץ ישראל בשלימותה, שלימות בשלימות: ארץ עשר אומות (כולל גם ארץ קיני קניזי וקדמוני)[157] שתתחלק לי״ג שבטים, ובארץ ישראל עצמה — באים לירושלים עיר הקודש שלא נתחלקה לשבטים[158], ולבית המקדש השלישי,

ושם מקריבים (לכל לראש) קרבן תודה על היציאה דכל בנ״י ממאסר הגלות[159], ומנסכים היין בכל כלי שיר[160], ובפרט ה„שיר חדש״ (לשון זכר)

filled the mission of Moshe without interposing his own judgment, in a spirit of *kabbalas ol*.

4. Moshe in Every Generation. As is well known,[18] "There is an extension of Moshe in every generation." Moreover,[19] "There is no generation that is without someone like Moshe." In our generation this is my revered father-in-law, the Rebbe [Rayatz].

It is thus self-evident that a mission initiated by the Rebbe [Rayatz], whereby he has sent or is sending or will send a particular person to a particular place in order to refine and elevate his share in the world, is modeled on the mission initiated by Moshe in connection with the conquest of the land. For the underlying intent of the mission for the conquest was that the land be transformed into *Eretz Yisrael*, the holiest of all lands.[20] This, too, is the essence of the mission initiated by the Moshe of our generation for the refinement of a particular segment of this world, i.e., the place to which the Rebbe [Rayatz] sent a particular individual, and for which he armed him with the requisite capabilities — to transform it into *Eretz Yisrael*. Or, [to use a Talmudic metaphor relating to the era of the *Beis HaMikdash*,] the essence of the Rebbe's mission is that one regard one's designated segment of this world as unsanctified produce that an individual chooses to eat with all the stringencies of ritual purity that are required for sanctified produce.[21]

One of the lessons that we should derive from the episode of the Spies is that one should not allow one's own un-

Motzai Shabbos P. Shelach, 26 Sivan, Mevorchim Tammuz

5738

his point of connection. Then, cognizant of the stress our sages have placed on the Mitzvah of Ahavas Yisrael, calling it "one of the Torah's most important principles,"[1] he also seeks to find a point of relevance for another Jew.

The Mishnah states that a Jew is created to serve his Creator. Since creation is not only a one-time event, but occurs every moment .... Every moment G-d is creating (and directing through Hashgachah Protis) each aspect of creation, it follows that each moment of a Jew's life and everything with which he establishes contact, must be consonant with his purpose for existence. Everything he encounters should assist him in his task of service to his Creator. This concept is expressed in the statement of the Baal Shem Tov "Everything that a person sees or hears is a lesson for him in Service to G-d."

However, after searching for his own lesson, he is obliged, in keeping with the principle of "love your neighbor as yourself," to seek out and derive a lesson for someone else. A person reaches self-fulfillment only when he is able to communicate his personal awareness to someone else as well.[2]

The more valuable an object is, the more relevant is the Mitzvah of sharing it with others. Particularly, lessons from Torah, which even G-d calls a "good portion (for a Jew, his true and essential good)," are important to share with someone else. An individual's commitment to Ahavas Yisrael should motivate him to spread Torah and Mitzvos to every Jew with whom he comes in contact, to those in his immediate vicinity and also to those more removed.

The concepts mentioned above apply particularly to this present occasion. Since this Farbrengen is connected with Shabbos Mevarchim Tammuz, it is appropriate to consider which Torah lesson can be derived from the month of

Free Translation

Click here or scan
to download this farbrengen
13 pages

Motzai Shabbos P. Shelach, 28 Sivan, Mevorchim Tammuz

5739

4. The entire story of the spies provides a lesson for us in our service to G-d. Our souls have descended to a “low pit” — the physical realm — , a land that “eats up its inhabitants.”

Though we find ourselves in a land of plenty, a land where it’s possible to think that the prevailing morality, the custom of the land, the dollar and the entire culture it brings about is of utmost importance. This culture consumes its inhabitants. Instead of man controlling the land, the land controls him. Rather than transforming the land and making it a dwelling place for G-d, the culture of the land dominates him.

When confronted with such a situation a Jew might ask — ”Why take on such a challenge? Why not sit closeted in an environment of Torah and Mitzvos? Why shouldn’t he stay in the land of Israel, a land ‘that desires[13] to fulfill his masters will’? Why should, he enter a land whose inhabitants are men of stature — a land where everything is big, a country that is a super-power?”[14]

However, there is nothing to fear. A non *Jew* can never affect a Jew’s service of Torah and Mitzvos. Whatever the customs of the surrounding community, a Jew can and must study Torah, fulfill Mitzvos, and educate his children without any restrictions. The episode of the spies teaches how a Jew cannot lock himself up in the world of Torah but must take and bring it into contact with the world. Even when we are faced with an environment that challenges and conflicts with Torah we must obtain our observance.

What gives a Jew the strength to carry out this mission? He is like Yehoshua about whom it is written “G-d save you from the counsel of the spies,” and Caleb who “went and prostrated himself (in prayer) upon the burial places of

Click here or scan
to download this farbrengen
6 pages

Free Translation

This year's קביעות!

Shabbos P. Shelach, 23 Sivan, Mevorchim Tammuz 5740

and the common people had no alternative but to ask Moshe himself what he thought. Similarly, the only way we can find out what to do when faced with such a question is to look into the Shulchan Aruch. There it clearly states how the service of “all your deeds should be for the sake of Heaven,” and “know G-d in all your ways,” is an important service. Furthermore, it reveals the importance of the commands, “Love your fellowman as yourself” and “Do not stand by (the spilling of) the blood of your fellowman,” which obligate one to become involved with other Jews.

In order to succeed in our involvement in the world and with other Jews, spying is necessary. In order to influence someone, it is necessary to appreciate his level, to understand what his position is so that Torah can be presented in a form that relates to him. To cite a gross example, if a child only understands English and someone should try to educate him in Hebrew, arguing that it is the holy tongue, the language in which the Heavens and the Earth were created, he would not succeed. Rather, the child must be taught in English. In this manner, one will be successful, fulfilling the command, “And you shall teach your children — the students.”

Trans. Note: The Rebbe Shlita continued explaining that another lesson can be learned from Parshas Shelach that is directly applicable to our times. He compared the slandering actions of the spies to the defeatist approach that is governing the actions of many in Israel today. Mentioning the group Sholom Achshav by name a number of times, the Rebbe emphasized that such an approach threatens the very safety of Israel and its people.

4. This week’s portion describes G-d’s outpouring of wrath after the sins of the spies. He declared that “I will smite them (the Jewish people) with the

Shabbos P. Shelach, 28 Sivan, Mevorchim Tammuz 5742

the previous Rebbe himself engaged in spreading Chassidus immediately after the liberation — and in an infinitely loftier fashion than beforehand.

In the light of the above, we see that Shabbos Mevorchim Tammuz is the proper time for good resolutions in spreading Judaism and Chassidus in a manner transcending limitations — as it is brought down within limits. Obviously, the resolutions alone are not enough, and the main thing is to translate them into action.

There is a special distinction in all of the above from the date on which Rosh Chodesh falls out this year — Monday (and Tuesday). This means that there is an intervening day between Shabbos and Rosh Chodesh Tammuz. When there are no intervening days, the preparations to Rosh Chodesh on Erev Rosh Chodesh (which is Shabbos) are in the manner of service on Shabbos — "Shabbos is sanctified *of itself*." But when there is an intervening day between Shabbos Mevorchim and Rosh Chodesh, the preparations to Rosh Chodesh made on Erev Rosh Chodesh (which is now weekday) are through *man's* efforts. And a person prefers one measure of his own to nine measures of his friend (i.e. acquired through no personal effort).

May it be G-d's will that each Jew utilize the opportunity of Shabbos Mevorchim Tammuz to make good resolutions concerning all the above, and to translate them into deed.

*

2. The above (the synthesis between service transcending limitations and service within limitations) is relevant every year. In addition, there is special

Free Translation

Click here or scan
to download this farbrengen
8 pages

⭐ Editor's Pick
Many are learning 5742

This year's קביעות!

"one who curses G-d is [punishable] with kores."

* * *

4. There is a *Pegishah* (encounter) for young Jews taking place this Shabbos. Since everything happens with Divine Providence, it follows there are lessons to be derived from today's parshah in respect to this encounter.

Many Jewish young people, especially in this country, ask the following question: The Torah was given overseas; there were great Yeshivahs there, in Eretz Yisrael and Bavel, etc. What relevance does it have to Jews born thousands of years later, in a different country. Who says they have to conduct themselves consonant to the Torah's directive?

The answer to this is from the name of today's parshah, Shelach (send). The Torah descended below, to this earth, in a manner of Shelach — it was "sent." Torah is "a hidden treasure that was hidden by You," (Shabbos 88b) from where "it traveled and descended ... from level to level in the chain of descent of the worlds until it was enclothed in physical words and worldly matters" (Tanya ch. 34) — to the extent that now Torah "is not in the heaven." This great descent from the loftiest height to this corporeal world is the idea of "Shelach."

So, too, with the Giving of the Torah. Although it was given in a specific place and at a specific time, the ultimate purpose was that it should spread out from there, in all times and to all places — "Shelach."

This is why the Torah was given in a desert, the plainest of places (which has no special distinction) — to teach that it applies to all places. As our Sages have said, the Torah was given in an ownerless place (a desert) to teach that

Shabbos P. Shelach, 26 Sivan, Mevorchim Tammuz 5745

way of true repentance, even the unsavory acts of the past will come under his control and he will exercise his newly acquired ability to make up for the past and rectify his past shortcomings through teshuvah; to the degree that his "sins are converted to merits." (The penitent's premeditated sins become in this case, like virtues, Rosh Hashanah 29a.)

Thus the lesson for this last Shabbos of Sivan is to complete and perfect all the aspects of Divine service which are related to the innovation of the Sinai Revelation — that the Torah must penetrate all existence — not only for the present and future but also for the past.

We might even say that although this Shabbos does not immediately succeed Matan Torah, it nevertheless carries a more intense improvement and quality over the previous weeks of the month of Sivan. The reasoning for this is obvious. If last Shabbos all aspects of the week were in a state of ascent and perfection and after six more days we have another Shabbos, ipso facto, this week the Shabbos must be higher.

It follows therefore that the Divine service of the last Shabbos of the third month is not only to rectify any negative aspects of Sivan or to reach the optimum of teshuvah — but to simply increase and rise higher in every aspect of Divine service of the month and the previous weeks.

Now, the past also must be reevaluated relative to this new state and level, therefore it too must be elevated. As Tanya explains regarding teshuvah:

And although he had sincerely repented already yet the essence of repentance is in the heart and in the heart are found many distinctions and gradations. And everything is according to what kind of a man he is ... it is desired to raise him to

Free Translation

Click here or scan
to download this farbrengen
10 pages

Shabbos P. Shelach, 28 Sivan, Mevorchim Tammuz 5746

afford one's wisdom to others. This is included in the command: "Love your neighbor as yourself." That command teaches that when a person is given a good thing, including the ability to develop in a certain sphere of knowledge, he should not keep this good to himself, but rather should share it with others.

This approach was epitomized by Moshe. Whenever G-d taught him a new Torah concept, he would teach it to the Jewish people. Furthermore, Moshe did not rely on others to teach it to the common people. After teaching the concepts to Aharon, his sons, and the elders, he himself instructed the entire nation.

This approach should be followed not only in regard to the wisdom of Torah, but regarding all forms of knowledge. A wise man, e.g. a doctor, should not wait until somebody comes to him and asks for his help. Rather, if there is an opportunity for him to help others, he should take advantage of it and help the person himself. Furthermore, he should not do it causally, without really involving himself. Rather, he should give himself over to the matter in a complete way.

There are two reasons for such an approach. Firstly, a person must realize that he was not created to gather honor for himself. Rather, as the Mishnah states, he, together with "everything G-d created in His world was created only for His glory." Thus, if G-d created a person with the ability to become a wise man, He did not do so in order that the latter would swell up with pride — is there any lack of egocentricity and self-service in this world that this would be G-d's intent? Rather, G-d desired that he use his wisdom to help better G-d's world.

Once when a person complained to the Alter Rebbe about his difficulties, the Alter Rebbe answered him: "You are only worried about what you need and pay no attention to what you are needed for." The Alter Rebbe did not intend to

Click here or scan
to download this farbrengen
12 pages

Free Translation

⭐ Editor's Pick

This year's קביעות!

Shabbos P. Shelach, 23 Sivan, Mevorchim Tammuz 5747

This personal Exodus takes place even though we are not enslaved. How? Each year when we celebrate the Season of our Liberation we rise to a new level of freedom compared to which our previous condition would be seen as slavery. So we emerge again from bondage to freedom. The same thing occurs on the 12th of Tammuz. After sixty years of elevations it rises even higher; it is connected with Shabbos Mevarchim and the portion of Shelach.

And from this liberation to the true redemption! Considering that we are in galus over 1900 years may cause despondency and hopelessness; why has Mashiach not yet come?! Therefore, let it be known: It is sure and certain that we will enter the Holy Land immediately, if after the report of the spies G-d assured us that we would enter the Holy Land, how much more so now, when we have so many centuries of Torah and mitzvos behind us and we are so much closer to the ultimate redemption. Moreover, so much has been revealed in the area of the wellsprings of Chassidus which will bring Mashiach. So, if we stay another bitter day in *galus* we must cry out 'How long?', and we must utilize it to polish our buttons and accomplish even more, with joy and glad hearts. And then we will enter the Holy Land on the highest level.

The 23rd day of Sivan is mentioned in the book of Esther (8:9) as the day the scribes were gathered to send the letters of defense to the Jewish people in the 127 provinces. In effect the final redemption of Purim began then. As all redemptions have something in common, when Shabbos Mevarchim Tammuz occurs on the 23rd of Sivan it enhances the liberation of the 12th of Tammuz.

Consider now that Rosh Chodesh Tammuz is two days and the first day of Rosh Chodesh is Shabbos — which is a day when we are 'liberated' from our weekday responsibilities. This, too, adds to the richness of Yud-Beis Tammuz. So

Click here or scan
to download this farbrengen
10 pages

Shabbos P. Shelach, 28 Sivan, Mevorchim Tammuz 5749

The redemption of *Yud-Beis* Tammuz is also related to the 28th of Sivan. One of the results of the Previous Rebbe's redemption was his coming and settling in America. America was referred to as "the lower half of the world," a place where, according to our Sages, "the Torah was not given." Thus, bringing the Torah to America is associated with service on our initiative, drawing the Torah into the lowest levels of our world.

That service was given added power on the 28th of Sivan[8] when the Previous Rebbe injected new energy into the efforts of spreading *Yiddishkeit* and *Chassidus* by founding the institutions, *Machne Israel, Kehot* and *Merkos L'Inyonei Chinuch.* The activities of these institutions have continued even after his passing and receive new energy this year, the fortieth year following that event.

The above concepts must be brought down into deed, for "deed is most essential." The 28th of Sivan should be set aside for a day of *farbrengens.* (Indeed, we have seen the positive results of these *farbrengens* for more than three years running.) These efforts should inspire us to apply more effort in the mission with which we were charged by the Previous Rebbe, spreading *Yiddishkeit* and spreading the wellsprings of *Chassidus* outward. In particular, emphasis should be placed on using the summer months to involve children in programs of Torah education in which for all twenty four hours of the day, they are found in a Torah environment.

May these activities hasten *Mashiach's* coming and may he arrive even before the beginning of the month of Tammuz.

G-d as the verse relates, "My tongue will repeat Your statements." The "statements," the words of Torah, are G-d's, and the person is merely repeating them.

Furthermore, each Jew has the potential to bring about the giving of the Torah anew. This is reflected in the verse which precedes the Ten Commandments: "And G-d spoke these words, saying..." Generally, the word "saying" (לאמר) implies that the words spoken should be related to others. This was, however, unnecessary at the giving of the Torah since every Jew (including the souls of the future generations) were present. Accordingly, in this context, the world *laimor* means that, by giving the Torah, G-d granted the potential that whenever a Jew studies Torah, G-d will join him and relate again the words of Torah which the Jew is studying.

In this context, it is worthy to mention the campaign which is **a matter of immediate necessity**, the establishment of public Torah *shiurim* (study sessions) and for each man, woman, and child to play a contributory role, heading a *shiur* himself. These *shiurim* should preferably include ten students or at the very least three.[12]

Each Jew's involvement in his personal *shlichus* will hasten the coming of Mashiach. Adding the number ten (symbolic of the ten powers of the soul) to the numerical equivalent of the Hebrew word *shliach* (שליח) produces the numerical equivalent of *Mashiach* (משיח). May we not have to wait any longer for Mashiach's coming, but rather see how he comes immediately, not in forty days, nor even forty minutes. Rather, may this very moment be the last moment of exile and the first moment of redemption.[13]

the students," i.e., to extend his teachings to as many students as possible. Similarly, in regard to Zevulun, it is possible to give a donation to *tzedakah* on behalf of someone else and there are some rich people — may their number increase — who give donations on behalf of each member of the Jewish people.

Within the context of activities which emphasize the unity of the Jewish people, it is also worthy to mention the campaign to study the *Rambam's Mishneh Torah*. This campaign unites many Jews throughout the world in the study of a single text. Similarly, in this vein, it is important to mention the spreading of the teachings of *Chassidus* outward. These teachings unite the inner dimensions of the Jews with the inner dimensions of the Torah, and thus, with the inner dimensions of G-d. And it is the spreading of these teachings which will hasten the advent of the era in which "the earth will be filled with the knowledge of G-d as the waters cover up the ocean bed."

* * *

5. The *Haftorah* concludes with the verse, "G-d gave the entire land into our hands and all the inhabitants of the land have melted [in fear] of us." This verse should serve as a directive for us at present. We should not return to the gentiles one inch of those portions of *Eretz Yisrael* which G-d has given us. And this resolve to maintain full possession of *Eretz Yisrael* will lead us to the era when the size of *Eretz Yisrael* will be increased and it will encompass the lands of 10 nations. Then it will be divided into thirteen portions, the tribe of Levi also receiving a share as mentioned above. And we will proceed to the *Beis HaMikdash* and offer the Thanksgiving sacrifice in thanks for our redemption from exile. May this be in the immediate future.

In honor of יום הבהיר כ"ח סיון, presented here is a list of words the Rebbe said in English from the Shelach farbrengens between 5710-5740

5716
Rabbis

5720
No college!

5721
Ammendment
[to the US
constitution]
Public schools

5723
A good time
[the] country
Fresh air
Seven seventy

5726
Shut up

5727
Diploma

5729
Washington
President
State

5730
Science
Eucology
Air condition
Rabbi
Convention
Young israel
Reform
Conservative
Orthodox
Branches [in]
Judaism
Correspondence
Check
Ambassador

5731
Status quo
Engineer
Operation
Democrat

5733
Minister

5735
Computer
Paper
Pen

5736
Appeal
Check

5737
Diplomat

5739
Super-power
Breakfast
Lunch
Dinner
Supper
Brunch
5 o'clock tea

5740
Abraham
Issac
Jack
Sarah
Siri
Sidewalk
Kitchen
Times Square

Including English

Receive the "Taste" each week

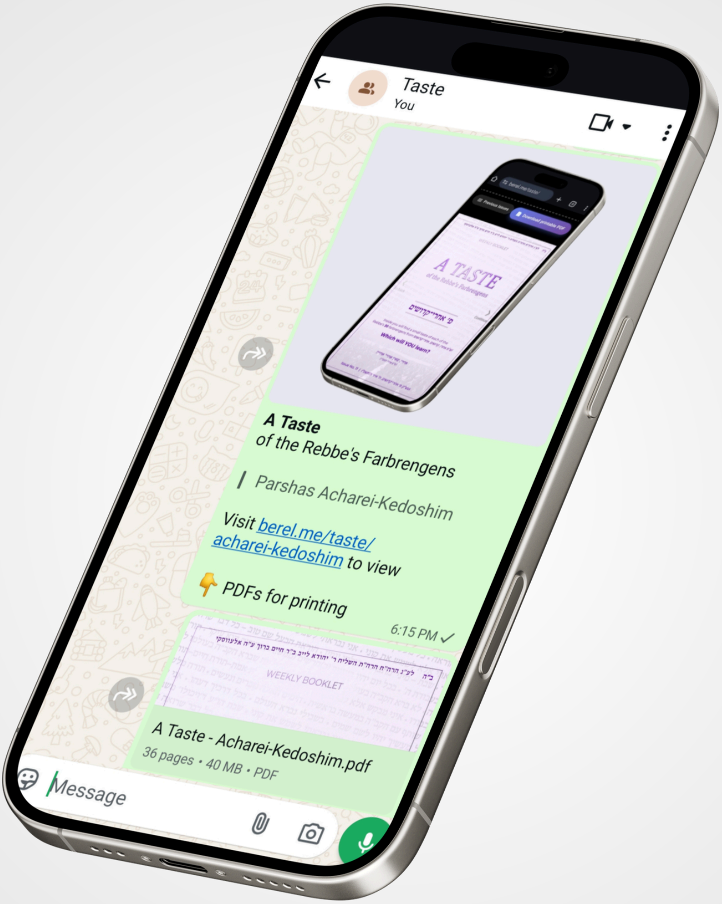

subscribe for free **at**
taste.study/subscribe

To receive the 'Taste' each week, visit:

taste.study/subscribe

To view and download this 'Taste' and all previous issues, visit:

taste.study